HACKING 2020

ROMÂNIA
Newsweek®

23-29.08.2019

ALEGERI CU PARFUM RUSESC

DOSAR NEWSWEEK USA. Regimul de la Kremlin încearcă să submineze încrederea americanilor în sistemul democratic. A făcut-o în 2016, se pregătește să o facă și anul viitor.

ANALIZĂ NEWSWEEK ROMÂNIA. Troni Moscovei, prezenți și la București. Ce cred intelectualii și politicienii români.

PE URMELE FAKE NEWS. Studiu de caz: Summitul UE de la Sibiu

Anul 2 ■ Numărul 68 ■ Preț: 11,90 lei

19068
5 948494 000029

Vrancart®

Aproape de tine, aproape de natură

rompaper

Producem cu mândrie, în ROMÂNIA:
- hârtie pentru carton ondulat
- carton ondulat și ambalaje din carton ondulat
- hârtii igienico-sanitare

ROMANIAN GOOD - BUN ROMÂNESC

Produs în ROMÂNIA

Suntem prietenoși cu natura:
- colectăm la nivel național peste 30% din deșeurile din hârtie și carton

Strada Ecaterina Teodoroiu 17, Adjud - V
T: +40 (237) 64 08 00, F: +40 (237) 64 17 2
www.vrancart.ro | office@vrancart.co

Newsweek ROMÂNIA

23-29.08.2019 _ ANUL 2 _ NR.68

SUMAR

Periscop

06 **Bănia interlopă**
Fabuloasa poveste a „Rechinului", mafiotul oltean din Mexic

Opinii

10 CĂTĂLIN PRISACARIU
Mai știți ceva de Oprescu? L-aș vota
RADU PARASCHIVESCU
Republică de conți, baroni și lorzi
11 CRISTIAN PREDA
Caracal

Periscop

12 **Violență domestică**
Firea a ajutat doar 11 femei anul acesta
14 **Seduși și abandonați**
Propagandiștii lui Dragnea, concediați

Dosar

18 **Hacking 2020**
24 O stare de război cibernetic
24 Amenințarea matrix
32 **Pe urmele Fake News**
Summit-ul UE de la Sibiu, subiect generos de manipulare
36 Trolii Moscovei sunt și-n România

Magazin

40 **Social media**
Magia Silicon
46 **Înot**
Campion olimpic de tineret la 14 ani
48 **Pe hartă**
Cele mai bune locuri din lume pentru surf
50 **Auto**
30 de ani Mazda MX-5
ADN păstrat și Jinba Ittai grefat
54 **Sănătate**
Silueta și dieta
56 **Călătorii**
Incursiune pe Coasta de Vest a Statelor Unite
58 4 destinații pentru luna septembrie
60 **Tehnologie**
Tehnologia 5G și telefoanele disponibile în România

Calendar

62 Ultima execuție publică din București

» P.48

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ **Sabin Orcan**

REDACTOR-ȘEF _ **Răzvan Chiruță**

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ **Cătălin Prisacariu**

Online manager _ **Ștefan Onica**
Senior editor _ **Mircea Marian**
Senior editor _ **Silviu Sergiu**
Senior editor _ **Mihai Duță**
Senior editor _ **Petre Bădică**
Senior editor _ **Ramona Ursu**
Editor _ **Flavia Drăgan**
Editor _ **Adina Mutăr**
Editor _ **Răzvan Scăețeanu**
Reporter special _ **Petru Zoltan**
Reporter _ **Adelina Sahlean**
Contributori _ **Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Radu Paraschivescu, Cristian Preda**

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

TRADUCERE

Monica Ady

GRAFICĂ

Cătălin Zaharia

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ **Carmen Dincă**

DIRECTOR PUBLICITATE _ **Adrian Dinu**
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ **Andrei Sabin Orcan**

TIPAR:
ipg Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Nu uităm

Peste 25.000 de persoane au venit pe 10 august în Piața Victoriei pentru a marca un an de la violențele puse la cale de Liviu Dragnea și Carmen Dan, cu ajutorul Jandarmeriei. Până acum nu au plătit decât victimele.

INQUAM PHOTOS / LIVIU FLORIN ALBEI

CONSTANȚA, ROMÂNIA

Foc și joc

Elicopterul Puma Naval lansează rachete luminoase pentru derutarea atacurilor ghidate venite din partea inamicilor, în timpul demonstrației de Ziua Marinei, din 15 august.

INQUAM PHOTOS / DANIEL STOENCIU

TWINSBURG, OHIO

Vezi dublu

Parada „Double Take" a avut loc în cadrul Festivalului Gemenilor, din parcul Glenn Chamberli, pe 3 august. Ziua Gemenilor îi serbează pe gemenii biologici și se ține în fiecare vară din 1976.

GETTY IMAGES / JOSIE GEALER

BRISTOL, ANGLIA

Fiesta baloanelor

Baloane cu aer cald s-au ridicat pe cer într-o ascensiune colectivă, la răsărit, în prima zi a Fiestei Internaționale a Baloanelor, de la Bristol, pe 8 august. Au participat 130 de baloane.

GETTY IMAGES / FINNBARR WEBSTE

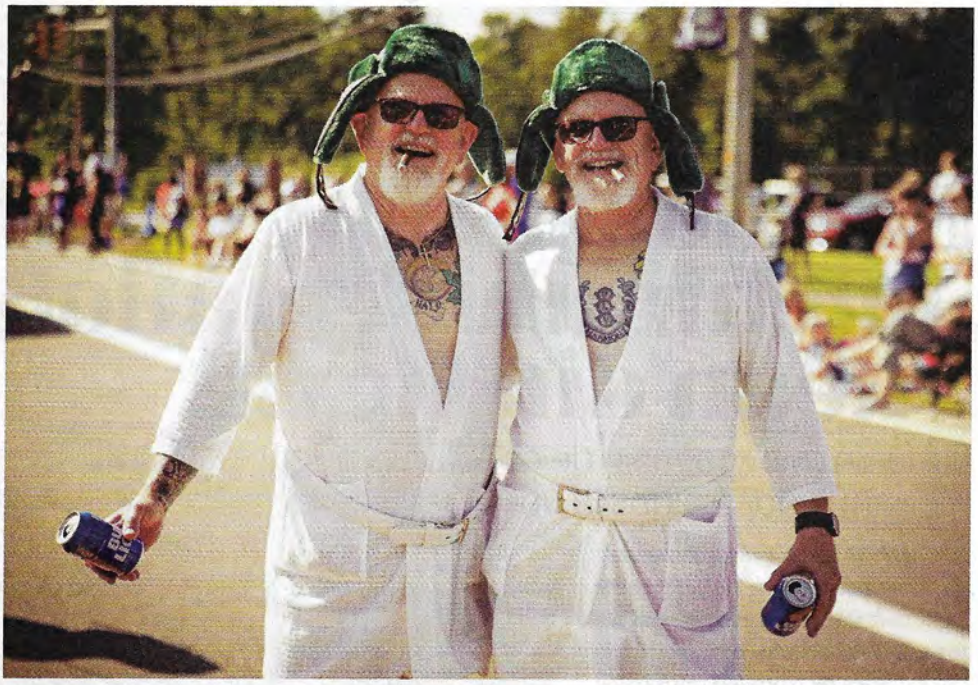

BĂNIA INTERLOPĂ

Fabuloasa poveste a „Rechinului", mafiotul oltean din Mexic

De la un mic magazin de ochelari și brichete în Craiova, Florian Tudor a ajuns la un imperiu ilegal în America de Nord.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

FLORIAN TUDOR, ZIS „RECHINUL", controlează una din cele mai vaste rețele românești de crimă organizată din America de Nord. A strâns peste 200 de milioane de dolari din clonarea cardurilor și trecerea ilegală a românilor în SUA, peste granița mexicano-americană. Banii au fost investiți în proprietăți aflate în zonele turistice de lux din Mexic, SUA și Indonezia. Dar și în Craiova, unde a construit șase blocuri.

Organizația criminală controlată de „Rechinul" este formată din peste două sute de membri, oameni proveniți din toate grupările interlope din Craiova. Conexiunile și interesele acestora se învârt în jurul Primăriei Craiova, care le-a eliberat mai multe autorizații de construcții. Edilul Mihai Genoiu nu este străin de afacerile grupării. Nici polițiștii de la Inspectoratul de Poliție al Județului Dolj, conduși de comisarul șef Constantin Nicolescu, nu sunt străini de activitatea organizației.

FBI a demarat o amplă anchetă internațională pentru a da de urmele rețelei. În România, colaborează cu Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism. Procurorii români au arestat cinci persoane, printre care se află și Răzvan Ghiță, unul din liderii grupării. Anchetatorii susțin că acesta ocupă locul trei în ierahia organizației conduse de Rechinul.

Băiatul fără bani din Bănie

La începutul anilor 2000, Florian Tudor (42 de ani) avea un magazin pe strada Lipscani, din centrul Craiovei. Vindea ochelari și brichete. Din când în când, mai repara câte o pereche de ochelari și încărca brichetele fără gaz. Bani nu prea făcea. În jurul lui se învârteau tinerii din Craiova, racolați pentru noua îndeletnicire a grupărilor de crimă organizată: clonarea cardurilor. O afacere din care se câștigau foarte mulți bani, ușor, cu riscuri minime. Așa că Tudor a renunțat la afacerea sa și a intrat în „lumea bună" a orașului. Surse din Poliția Română au arătat pentru *Newsweek România* că Tudor și-a făcut debutul în Italia, în perioada 2004 - 2005. Acolo a ajuns cu clanurile de interlopi din zona Fața Luncii din Craiova. După câțiva ani de făcut bani prin Europa, a ajuns în Olanda, unde a fost arestat pentru clonarea cardurilor. A scăpat din pușcărie în anul 2009.

Din Craiova, la Cancun

După ce și-a ispășit pedeapsa în pușcăria din Olanda, Florian Tudor și-a luat zborul spre Mexic. Odată ajuns acolo, și-a stabilit cartierul general în Cancun, oraș celebru pentru plajele de lux. A fost urmat îndeaproape de Cosmin Nicolae și Răzvan Ghiță, cu ajutorul cărora coordonează întreaga organizație. Cum pasiunea pentru bancomate nu putea să dispară așa ușor, Tudor a pus bazele companiei Intacash. Prin intermediul acestei companii se ocupă de instalarea și întreținerea bancomatelor din zonele Cancun, Playa del Carmen, Tulume, Isla de Cozume, Puertor Vallarta și Tijuana. O altă afacere legală este patronată de Cosmin Nicolae, care deține peste o sută de case de schimb valutar în principalele zonele turistice din Cancun. Sindicatul lui Tudor beneficiază din plin de protecția autorităților locale mexicane: acesta ar avea o relație cu fiica unui polițist din conducerea poliției din Cancun. Sora ei s-a măritat cu Răzvan Ghiță, care a revenit în Craiova pentru a gestiona afacerile.

20.000 USD pentru a trece granița în SUA

În ultimii zece ani, Florian Tudor a reușit să dezvolte o amplă organizație

ÎNCĂTUȘAT
Florian Tudor, „Rechinul", într-o fotografie din arestul Poliției din Cancun, Mexic

criminală în America de Nord, cu ajutorul grupărilor interlope din Craiova. Fiecare grupare și-a trimis oamenii să lucreze pentru el. În schimb, primeau 50% din suma furată de pe carduri. „Îi veneau bani din toate părțile. Nu știa de la cine îi vin banii. Fiecare grup care scotea banii de pe carduri era însoțit de către un locotenent de-al lui. Îi era frică să nu fie păcălit. S-au scos bani în SUA, India, Japonia, chiar și în Coreea de Sud", a spus pentru *Newsweek România* o sursă apropiată anchetei.

Gruparea oltenească din Cancun se ocupa și cu trecerea ilegală a frontierei dintre Mexic și SUA. Românii care voiau să ajungă ilegal în SUA plăteau în jur de 20.000 de dolari de persoană.

Bodyguard-ul și șantajul

Protecția lui Florian Tudor a fost asigurată până în vara anului trecut de temutul interlop Sorin Constantin Marcu, condamnat în România pentru tentativă de omor. Deși avea de executat o pedeapsă de opt ani, Marcu a reușit să fugă din țară înainte de a fi condamnat definitiv. Chiar dacă pe numele lui Marcu exista un mandat de arestare, acesta nu a fost pus în aplicare (autoritățile din Dolj, însă, aveau informații că s-ar fi refugiat în Cancun, acolo unde îi asigura protecția lui Tudor).

În primăvara anului 2018, au început tensiunile între Marcu și Tudor. Surse apropriate anchetei au precizat că Marcu îl șantaja pe Tudor cu faptul că se duce la FBI să predea întreaga grupare dacă nu primește cotă parte din încasări: „Marcu a strâns câteva milioane de dolari, dar cerea bani încontinuu. Rechinul nu a mai vrut să cotizeze la un moment dat".

Scandalul dintre cei doi a degenerat și Marcu a fost înjunghiat. De teamă, s-a dus la poliția din Cancun, unde a depus o plângere împotriva agresorilor. Conform DIICOT, „la data 02.04.2018, persoana vătămată a fost înjunghiată într-un loc public din orașul Cancun, la comiterea faptei participând patru membri ai grupării".

Furtul de bani de pe carduri l-a propulsat pe „Rechin" tocmai peste Atlantic, unde și-a întemeiat un imperiu

Asasinatul și pașapoartele rusești

Pe 11 iunie 2018, Marcu a fost executat în stil mafiot: a fost împușcat în cap prin luneta mașinii. Varianta oficială a poliției mexicane arată că Marcu a fost împușcat de un fost polițist mexican care lucra ca bodyguard pentru un om de afaceri. Într-un video postat pe un canal de știri mexican, se arată că polițiștii au chestionat mai mulți bărbați în zona în care a avut loc asasinatul, bărbați care s-au legitimat cu pașapoarte rusești.

Fratele lui Marcu, Aurelio Marcu, a postat un comentariu la clipul video în care atrage atenția că cei care au prezentat pașapoarte rusești sunt de fapt români din Craiova care lucrează pentru Florian Tudor. Într-un interviu acordat pentru KrebsOnSecurity, Aurelio Marcu a declarat că fratele său mai mic a fost ucis în fața unui nou complex de apartamente construit și plătit de Tudor și că decedatul a fost mutat în mașină pentru a părea că a fost ucis acolo. Acesta a mai spus că fratele său și pasagerul din Dodge Nitro urmăreau un bărbat care lucra în echipa lui Tudor, nu un om de afaceri întâmplător.

În urma asasinatului din Cancun, familia lui Marcu a depus mai multe plângeri penale la DIICOT împotriva asasinilor.

FOTO: PORESTO.NET

Fraudă de 26 de milioane de dolari

Florian Tudor a fost reținut pentru prima dată pe 31 martie 2019. Atunci, Poliția din Cancun a oprit în trafic o mașină în care se aflau Florin Tudor și Adrian Nicolae (cunoscut drept Cosmin Nicolae - n.r.). Cei doi aveau asupra lor un pistol de 9 mm deținut ilegal, dar și aproximativ 26.000 USD. Au fost reținuți pe loc, dar au fost puși în libertate după ce a fost plătită cauțiunea.

O lună mai târziu, Florian Tudor a fost reținut din nou. De data aceasta, acuzațiile au fost de fraudă cibernetică. Banca Bancomer, una dintre cele mai mari bănci din Mexic, a raportat o fraudă de 500 de milioane de pesetas, adică în jur de 26 de milioane de dolari americani, în urma unui furt cibernetic coordonat de gruparea lui Tudor. Autoritățile federale din Mexic au efectuat două percheziții, în Cancun și Puerto Morelos, unde s-au găsit mai multe dovezi legate de activitatea infracțională a grupării. Procuratura Generală din Mexic nu a făcut nicio declarație oficială în legătură cu perchezițiile, deși autoritățile mexicane colaborează îndeaproape cu FBI. Ulterior, Tudor a fost pus în libertate pe cauțiune.

300.000 USD pe măsura M de la Philip Plein

Banii proveniți din clonarea cardurilor i-au adus lui Florian Tudor o avere estimată la aproximativ 200 de milioane USD. Însă paguba calculată neoficial de autoritățile americane se învârte în jurul sumei de jumătate de milliard USD, susțin surse apropriate anchetei. O parte din bani au ajuns să fie cheltuiți pe petreceri și haine de lux. De exemplu, de fiecare dată când firma de lux Philip Plein scoate o colecție nouă de haine, Florin Tudor cumpără toată seria măsura M. Pentru acest moft, plătește în jur de 100-150.000 USD. „Pe an, apar două colecții. Una pentru vară și una pentru toamnă. Pe hainele de la Philip Plein plătește cam 300.000 USD anual", au arătat anchetatorii pentru *Newsweek România*. Dar aceasta nu este singura aroganță făcută de Florian Tudor, el este cunoscut și pentru petrecerile de lux organizate în Cancun sau pe iahtul său.

În sfârșit, a anchetat și DIICOT

Pe 25 iulie 2019, procurorii DIICOT, asistați de un agent FBI, au făcut 14 percheziții în Craiova, București și în localitățile doljene Salcia și Argetoaia. Conform comunicatului DIICOT, începând cu anul 2012, a fost constituit un grup infracțional organizat, format din cetățeni români și mexicani, care a acționat pe teritoriul României, Mexicului, SUA, precum și al altor state, în ceea ce privește comiterea de fraude prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice (clonare de carduri), trafic de migranți pe ruta România - Mexic - SUA și spălare a banilor. După ce se obțineau datele despre conturi, membri grupării scoteau banii din conturile fraudate în țări precum SUA, India, Paraguay, Indonezia, ba chiar și din Japonia și Coreea de Sud.

În urma percheziților efectuate, au fost confiscate șase autoturisme de lux, sumele de 21.520 lei, 5.075 USD, 16.550 EURO, 8.450 lire sterline, un pistol cu glonț calibru 9 mm, cinci ceasuri de lux, 51 de telefoane mobile, 26 de carduri bancare, aparatură de skimming, înscrisuri doveditoare ale unor transferuri bancare. La sediul DIICOT au fost aduși pentru audieri un număr de cinci suspecți.

Printre aceștia se află și Răzvan Ghiță și Altafin Poenaru, zis Patrian. În primă fază, judecătorul de la Tribunalul București a decis ca aceștia să fie plasați în arest la domiciliu. La solicitarea procurorilor, Curtea de Apel București a decis să-i aresteze preventiv și să-i plaseze în arestul IPJ Dolj.

Tupeul lui Florian Tudor era atât de mare încât acesta și-a deschis chiar și afaceri legale în Mexic, drept paravan

Ultimul tun: 200 ha de pădure protejată

Anchetatorii susțin că banii obținuți de Florian Tudor au fost investiți în afaceri imobiliare și autoturisme de lux. Majoritatea transferate pe numele unor cunoscuți sau iubite. Principalele proprietăți se află în zona orașului Cancun, în Brazilia, dar și în SUA și Indonezia. Pe numele unei iubite de-a lui din Brazilia se află mai multe blocuri și hoteluri, spun anchetatorii.

Ultimul tun imobiliar îl reprezintă o pădure protejată de 200 de hectare, aflată pe plaja din Cancun. Florian Tudor a cumpărat pădurea, dar a obținut și acordul autorităților locale pentru ca pădurea să fie defrișată în vederea desfășurării de activități de agrement. În urma deciziei autorităților din Cancun, valoarea terenului a explodat.

Nașul din Poliția Dolj

Unul din membrii grupării patronate de Florian Tudor este un celebru interlop din Fața Luncii, Stazian Miclescu, zis Stăzică. Fiul acestuia, Brucelee (așa cum apare în actul de identitate), este căutat de autorități pentru că ar fi implicat în afacerile ilegale din Cancun, dar și în tentativa de omor asupra lui Marcu. Stăzică are o relație aparte cu agentul de poliție Petcu Dorin, cel desemnat de capii poliției să gestioneze grupările de crimă organizată din Craiova, căruia i se adresează cu apelativul „Nașul". Surse din cadrul poliției doljene susțin că Petcu i-ar fi botezat lui Stazian unul dintre copii.

Stazian Miclescu a avut mai multe dosare instrumentate de DIICOT Craiova, dar de fiecare dată a scăpat basma curată. În timpul percheziților de la domiciliul său, anchetatorii au găsit mai multe sume de bani, blancuri pentru cărți de credit, guri de bancomat și câteva kilograme de aur.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

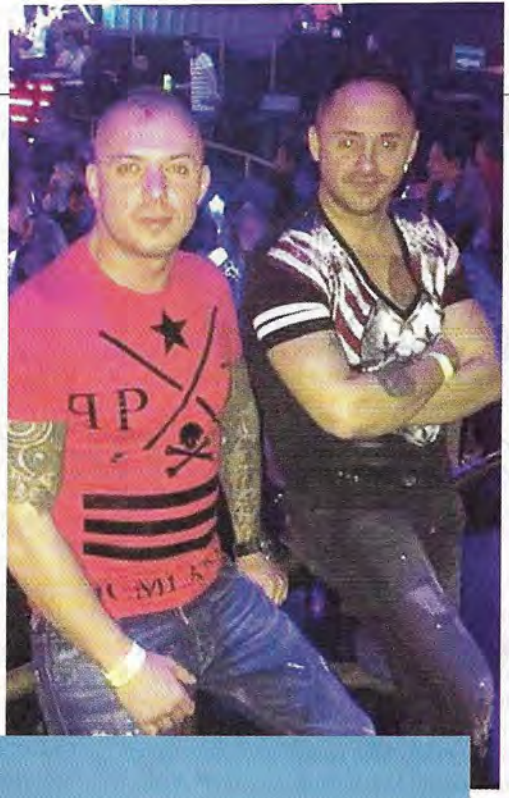

INTELECTUALI
Brucelee Stazian (cu ochelari), membru al grupului „Rechinului", Sorin Marcu (dreapta, cu tricou negru), asasinat în Mexic, și unul din blocurile construite cu bani de peste ocean

Șase blocuri în Craiova

Soția lui Florian Tudor, Rebeca Tudor, a construit șase blocuri pe strada Severinului, din Craiova, dar și o casă evaluată la aproximativ un milion de euro în zona Metro. Unul dintre asociații ei a fost Andi Dăndică, fost inspector la Primăria Craiova. Conform declarației de avere din 2015, Dăndică nu avea nici un bun pe numele său și nici un leu în conturi. Cu toate acestea, s-a apucat de construit.

Contactat de către *Newsweek România*, Dăndică a declarat că a construit un imobil pe strada Severinului.

„Am fost asociat cu Rebeca Tudor pentru o scurtă perioadă de timp", a spus acesta. Întrebat de unde a avut bani pentru a se implica în afaceri imobiliare, Dăndică s-a enervat și a spus că, de fapt, nu a lucrat ca inspector la Primăria Craiova, deși există declarația sa de avere pe site-ul municipalității. Apoi, a încheiat astfel: „Ce, faceți anchetă cu mine? Sunt în concediu cu familia. Vă răspund altă dată".

Unchiul lui Dăndică lucrează pentru Camorra

Fostul pugilist român Ovidiu Bali a participat la Jocurile Olimpice de la Atlanta din 1996 la categoria grea. El este unchiul fostului inspector Andi Dăndică, asociatul familiei Tudor. În iunie 2019, fostul pugilist a fost arestat de agenții Departamentului de Poliție Economică și Financiară din Garda de Finanțe italiană, după ce ar fi acționat timp de mai mulți ani pentru gruparea mafiotă „Casalesi", filială a Camorrei, cu sediul la Casal di Principe, în apropierea orașului Napoli. Ovidiu Bali e acuzat că, în cadrul organizației mafiote, a participat la acțiuni de extorcare și avea sarcina de a intimida victimele, oameni de afaceri, în general, din Italia, dar și italieni care operau în orașul Pula, din Croația, scrie ilgazzettino.it. Polițiștii italieni au început să-l ancheteze pe român, în decembrie 2018, în urma unei operațiuni de amploare care a condus la încarcerarea a șapte persoane aparținând unei filiale Camorra care acționează între Friuli și Veneția de Est.

CĂTĂLIN PRISACARIU

Mai știți ceva de Oprescu? L-aș vota

Cea mai nouă idee clocită de primarul Gabriela Firea este taxa de centru și de provinciali: n-ai de la Euro 4 în sus - nu intri în centrul Bucureștiului fără bani, n-ai plăcuțe de B sau IF - nu intri niciunde în Capitală gratis. Cu maxima lipsă de tact specifică unuia căruia ego-ul îi măsoară mai mult decât IQ-ul, un vajnic consilier general de la opoziție s-a declarat de acord, deși cu amendamente.

Același consilier speră ca partidul să-l monteze direct candidat universal la Primăria Bucureștiului, în 2020. Ceea ce nu e imposibil, dar e foarte improbabil, cu atât mai mult cu cât pe partea asta de electorat s-au mai înscris doi potențiali concurenți: un fost tehnocrat de la Sănătate și omul care a intrat în viața publică a patriei ca salvatorul unionist al Bucureștiului, proto-structura care a născut USR. La capitolul „imagine", liberalul e departe în spatele ambilor posibili contracandidați. Dar, din punct de vedere al sărăciei de mesaje și proiecte, sunt mai toți pe același balansoar, lângă Firea. La fel de adevărat e că, spre deosebire de cei trei doritori, posesoarea scaunului de primar are și mijloace la îndemână.

Totuși, dacă mâine ar fi alegeri locale, eu cu cine aș vota (admițând că cei patru sunt toată oferta electorală)? Nu cu Firea. Din motive prea multe. Dar nici cu actualul consilier, un nene care îmi dă senzația că îmi face o favoare când mai pune o poză cu el din vreun autobuz al STB (instantaneu din care ar trebui să înțelegem că e un om simplu, de la firul asfaltului), deși are treburi mai importante, proiecte externe, nu știm noi, dar își găsește timp și să facă opoziție neplătită, un efort constant și uzant, dar, vai, neapreciat la justa lui valoare neprețuită.

Fostul de la Sănătate nici măcar asta nu face, cârligul lui de popularitate sunt activitățile sociale pentru cauze foarte nobile – copii bolnavi, familii traumatizate de spitale și tratamente (pentru care, de altfel, merită toată aprecierea), dar asta nu ne dă niciun indiciu despre scoaterea din faliment a RADET, „desțelenirea" străzilor, locuri de parcare, poluare, grădinițe etc.

Măcar salvatorul Bucureștiului a prestat câte ceva în interes public: ici un proces contra unei construcții ilegale, colo un protest împotriva unui proiect insuficient dezbătut. Tot nu știm, însă, cum ar rezolva fluidizarea traficului rutier (demolând mai multe clădiri, poate?) sau cum ar gestiona subvenția pentru gigacalorie.

Ceea ce mă face să mă întreb dacă autorul sintagmei (referitoare la pasajul Basarab) „Început de Băsescu, terminat de Oprescu" nu o fi disponibil. E suficient să ne reamintească și de pasajul Pipera, de cel de la Casa Presei, de lărgirea Buzeștiului și de Arena Națională și parcă-s gata s-o cred și pe aia cu autostrada suspendată. În plus, cea mai mare adunare de moși Crăciun din lume n-a omorât pe nimeni. N

CĂTĂLIN PRISACARIU
este redactor-șef adjunct al *Newsweek România*

Republică de conți, baroni și lorzi

Fiindcă i s-a spus că e eternă și fascinantă, România se chinuie să-și merite alintul. Și de multe ori reușește. „Resursa umană", cum li se spune de la o vreme oamenilor în Nouvorba corporatistă, face din România numele unui carcalete moral-politic. Bunăoară, încă nu există o lege clară împotriva traseismului, ceea ce dă în continuare ocazia unora și altora să viziteze un partid după altul și să declare la fiecare cazare că vălul li s-a ridicat, în fine, de pe ochi. Cu destui ani în urmă, fotbalistul Mihăiță Pleșan inaugurase moda amorezării retroactiv-conjuncturale. Omul se declara suporter „de mic" al echipei la care ajungea să joace, indiferent dacă echipa era din București, Craiova, Timișoara sau din altă țară. Atâta doar că traseismul din fotbal, perceput uneori drept mercenariat de oameni mai exigenți decât e cazul, are logică și sens. Cel din politică n-ar trebui să aibă, câtă vreme aici s-ar cuveni să opereze valori și convingeri care nu se pot schimba peste noapte.

Ei, și? E plin Parlamentul de politicieni care iau cina liberali, se culcă ecologiști, se visează conservatori și se trezesc dimineața social-democrați.

Iar asta e doar una dintre părțile grave ale acestui caraghioslâc lăsat să se autoreproducă. O alta e felul în care anumiți politicieni nu numai că nu combat traseismul politic, ci îl încurajează de-a binelea, fie și sub o formă camuflată. Florin Iordache, unul dintre siluitorii

RADU PARASCHIVESCU

Justiției, este și aici om de bază. În 2018, Florin Iordache și Daniel Suciu adoptă un proiect care lasă de fapt cale liberă unui traseism cu masca pe figură, cu condiția ca beneficiarul să fie PSD. Cei doi valorifică anul trecut o moștenire pe care scrie 2014, anul Ordonanței 55, în temeiul căreia aleșilor locali le e permis să-și schimbe partidul înainte de alegerile prezidențiale, cu o perioadă de grație de 45 de zile fără sancțiuni. Demersurile opoziției de-a demantela rețelele de trafic cu deputați și senatori în folosul PSD nu dau rezultate. Propusă la un moment dat, Legea împotriva traseismului politic e obstrucționată muncitorește și sfârșește pe raftul cu „idei aplicate – îngeri căzuți". Fidelitatea față de o doctrină, aderența la anumite valori, tradiția și trecutul unui partid sunt balast și se văd tratate ca atare. Sunt prea mari interesele ca să te cramponezi de principii și modele. Și e prea dulce ispita ca să-i reziști. Mari consumatori de literatură engleză, traseiștii neamului defilează sub sloganul lui Oscar Wilde: „Rezist la orice, numai la tentații, nu".

În plan concret, suntem o republică roasă de corupție, hoție, imoralitate, demagogie și bun-plac. Metaforic vorbind, în schimb, trăim tragicomedia unei republici doldora de însemne monarhice. Sub președintele republicii se întinde un ocean de regi, regine, prințișori, baroni, conți și lorzi. Trăim în spagatul unei republici-regat în care numele ar vrea să emane distincție, dar derapează în kitsch: regii asfalturilor, regina sprâncenelor, regele manelei porno (Romeo Fantastick, pentru cine întreabă), plus un alai de inși care transformă rangul în poreclă. Eugen Orlando Teodorovici se autoelogiază cu fața spre trecut, când i se spunea, vezi Doamne, Lordul (traseist – n.m.) din PNL. Playboy-ul grizonant al finanțelor uită pesemne că a mai existat un lord înaintea lui: Jean Pădureanu de la Bistrița, supranumit așa în virtutea calității de arhitect-șef al blaturilor din fotbal. Asta, spre a nu mai pomeni de batalionul de baroni locali ale căror fișe de post politic conțin elemente de șantaj, abuz în serviciu, delapidare sau grup infracțional organizat. Ce distanță între baronii din secolele trecute, inclusiv uscăturile literare din categoria lui Danglars din „Contele de Monte Cristo", și demnitarii de azi, rămași atât de devreme fără demnitate. N

RADU PARASCHIVESCU
este scriitor

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

CRISTIAN PREDA

Caracal

Pe vremuri, Caracal era stigmatizat public, fiind descris ca locul unde „s-a răsturnat căruța cu proști". În ultimii ani, orașul a fost asociat cu baza militară americană din apropiere, iar recent cu o nenorocire – răpirea și uciderea unei fete de 15 ani.

Imediat după ce s-a aflat despre drama de la Caracal, cineva scria pe Facebook că vom discuta aprins și indignați despre subiect, dar după două-trei zile totul se va stinge. De data asta, nu s-a întâmplat așa.

Patru au fost motivele care au făcut ca și acum, la două-trei săptămâni după producerea lui, evenimentul să „țină" prima pagină.

Prima cauză e emoția colectivă. Ea a fost creată de impotența instituțiilor care protejează cetățenii. Serviciul 112 nu și-a atins scopul pentru care a fost creat, iar Poliția a ajuns la locul crimei după 19 ore de la sesizare. Cum să nu te înfurii aflând toate astea? Nu e de mirare că numele Caracal a fost pe buzele tuturor: la fața locului, oamenii au acuzat indolența polițiștilor, iar în restul țării drama a fost comparată cu cea de la Colectiv.

Al doilea factor care explică lungimea dezbaterii e ancheta jurnalistică. Presa n-a abandonat tabloidizarea, dar a început să investigheze, să caute personaje și cauze, să identifice rețele și contexte, să discute cu localnicii și cu politicienii. Așa s-a ajuns să se vorbească public despre chestiuni până mai ieri tabu, precum complicitatea Poliției cu infractori sau prostituția infantilă.

A treia cauză a stimulării interesului pentru Caracal e speculația sau, cum i se spune la noi, scenarita. Inevitabilă când vine vorba despre asemenea teme, ea a dus discuția în toate direcțiile: unii au acuzat militari din baza de la Deveselu pentru abuzuri sexuale, alții au răspuns că asta e manipulare rusească, s-au găsit voci care au negat decesul tinerei fete și altele care au susținut că o anchetă alternativă la cea a Procuraturii – realizată de foști procurori, polițiști etc. – ar putea dezvălui secrete bine ascunse.

În fine, interesul pentru dosarul crimei din Caracal a fost stimulat de reacția autorităților. Președintele a pus subiectul pe agenda unei reuniuni a CSAT, cerând apoi proceduri pentru reacții rapide și „resetarea instituțiilor statului". Șefa Guvernului a propus un referendum despre pedepse aspre, deși n-are acest drept, după care a promis o OUG pentru a institui închisoare pe viață pentru criminali și pedofili. Era firesc ca aceste intervenții să stârnească dezbateri, fiindcă Iohannis e la final de mandat și nu-i normal să imagineze tocmai acum o „resetare" a instituțiilor de a căror bună funcționare trebuia să aibă grijă, iar Dăncilă a susținut până deunăzi deținuții de toate spițele și eliberările anticipate din pușcărie. N

CRISTIAN PREDA
este profesor de științe politice la Universitatea București

VIOLENȚĂ DOMESTICĂ

Firea a ajutat doar 11 femei anul acesta

11 FEMEI. ACESTA ESTE NUMĂRUL victimelor violenței domestice care au primit adăpost, în 2019, prin programele sociale ale Primăriei Capitalei, cu care se laudă Gabriela Firea.

Amploarea violenței domestice în București: în primele șase luni ale anului, Poliția Capitalei a înregistrat peste 370 de fapte de violență domestică și a emis 485 de ordine de protecție provizorii, pentru că viața femeilor era pusă în pericol.

Măsuri în zadar

În luna mai a acestui an, își închidea porțile Casa Invicta, singurul centru în regim de urgență, deschis non-stop, din București, care era administrat în parteneriat public-privat (ONG-ul Anais asigura personalul și prelua victimele, Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse pusese la dispoziție spațiul pentru adăpost, iar Primăria Capitalei oferea finanțarea). Atunci, Gabriela Firea a declarat, mai întâi, că nu mai sunt bani la buget, apoi că a fost o colaborare punctuală cu asociația Anais, precizând că Primăria Capitalei derulează o serie de programe pentru victimele violenței domestice, între care: oferirea a două locuințe protejate, cazarea în Centrul de sprijin pentru familii defavorizate și programul-pilot „Împreună", prin care victimele primesc maxim 1.500 de lei pentru plata chiriei.

„#nuviolentei #siguranta #Impreuna. Sprijin financiar de 1.500 de lei pentru plata chiriei victimelor violenței în familie", scria, pe contul său de Facebook, Gabriela Firea, în 28 februarie. La propunerea ei, Consiliul General aprobase implementarea programului „Împreună", care prevedea acordarea unui ajutor financiar pentru victimele violenței. La vremea respectivă, ONG-urile cu experiență în cazurile de violență domestică criticau condițiile vagi pe care trebuia să le respecte victima (să nu fi beneficiat „de alt sprijin din partea statului sau a altor ONG-uri", să aibă o dovadă că sunt victime, un ordin de protecție provizoriu sau ordin de protecție, precum și un contract de închiriere a unei locuințe). Fundația Sensiblu și asociația Filia explicau că ar fi fost mai eficient ca Primăria Capitalei să aloce fonduri pentru construirea unor adăposturi pentru victime – în prezent, sunt circa 100 de locuri (în centre publice și private), iar standardul minim este de cel puțin 200 de locuri, la cele peste două milioane de locuitori ai Capitalei.

Estimarea PMB era că cel puțin 50 de victime vor accesa, lunar, banii de chirie.

Cu toate acestea, din februarie 2019, de când a fost aprobat în Consiliul General al Municipiului București proiectul „Împreună", o singură victimă a violenței domestice a primit cei 1.500 de lei pentru a-și închiria o locuință, iar alte două persoane așteaptă să le fie aprobat dosarul, potrivit unui răspuns al Primăriei Capitalei, la solicitarea *Newsweek România*.

În același răspuns, PMB mai precizează și că programul se derulează pe parcursul anului 2019, iar „în funcție de rezultatele obținute, la finalul perioadei de implementare, să poată fi continuat într-o formă care să răspundă cât mai bine victimelor violenței în familie".

DE

FLAVIA DRĂGAN

flavia.dragan@newsweek.ro

PROTEST la închiderea adăpostului Invicta, singurul din București deschis non-stop pentru victimele violenței (stânga). Ordinele de protecție provizorii sunt date de polițiști pe loc, când viața femeii e pusă în pericol (dreapta).

Victimele ajung în locuințele protejate doar dacă nu e loc în centru

Alte opt victime ale violenței domestice au fost cazate anul acesta în Centrul pentru familii defavorizate, mai spune Primăria Capitalei, în răspunsul pentru *Newsweek România*. Adăpostul cu 16 locuri nu este destinat neapărat victimelor violenței domestice, întrucât, potrivit descrierii oferite de Primăria Capitalei, „oferă servicii sociale familiilor aflate în situații de marginalizare socială". Anul trecut, în adăpost au fost cazate 21 de victime.

Pentru că, anul acesta, locurile în centru nu s-au ocupat, victimele nu au fost cazate deloc în locuințele protejate. „În 2018, în locuințele protejate au fost găzduite două victime însoțite de minori, iar de la începutul anului 2019 până în prezent au fost locuri disponibile la nivelul Centrului de sprijin pentru familii defavorizate", susține Primăria Capitalei.

Tot anul acesta, Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București a mai decontat și costurile eliberării a 10 certificate medico-legale, în valoare de 40 de lei fiecare, mai spune PMB, în răspunsul pentru *Newsweek România*.

Spre comparație cu serviciile oferite de Primăria Capitalei, în adăpostul închis în luna mai, Casa Invicta, au fost găzduite, din mai 2017 până în mai 2019, 343 de victime ale violenței domestice, iar costurile au fost de aproximativ 800.000 de lei. În ultima lună de funcționare, adăpostul a fost finanțat de Fundația Sensiblu. Pentru continuarea proiectului încă un an, asociația Anais estimase un buget de 860.000 de lei.

După valul de critici din spațiul public privind închiderea adăpostului, în luna iunie, Primăria Capitalei a lansat un apel pentru proiecte sociale derulate de ONG-uri. Un proiect în valoare de 128.000 de lei a fost câștigat de asociația Anais și constă în oferirea de consiliere juridică și psihologică pentru victimele violenței domestice, precum și redactarea actelor juridice. Deși lista proiectelor câștigătoare a fost anunțată în aceeași lună, până în prezent, proiectele selectate nu au fost puse pe ordinea de zi în Consiliul General pentru a fi aprobate, iar până în 15 decembrie, proiectele trebuie și încheiate. Astfel, măsurile propuse de ONG-uri vor rămâne, cel mai probabil, în hârtiile Direcției de Asistență Socială a Capitalei.

GABRIELA FIREA spunea că vor fi ajutate 50 de victime, lunar, cu bani de chirie. Până acum, PMB a ajutat trei.

485 de ordine de protecție provizorii, în șase luni

În Capitală, în primele șase luni ale anului, s-au înregistrat 377 de cazuri de violență domestică și 67 de violuri, potrivit datelor Poliției Române, citate de Mediafax. De asemenea, polițiștii au emis 485 de ordine de protecție provizorii, iar 30 dintre ele au fost încălcate de agresori, arată IGPR într-un răspuns pentru asociația Filia.

În patru din cele șase sectoare ale Capitalei, polițiștii pot duce victimele violenței domestice în centre de urgență, potrivit unui răspuns al Poliției București, la solicitarea *Newsweek România*. Astfel, „în evidențele Serviciului de Analiză și Prevenire a Criminalității din cadrul Poliției Capitalei există șapte centre de urgență pentru victimele violenței domestice: un centru în Sectorul 1, două centre în Sectorul 2, două centre în Sectorul 3, două centre în Sectorul 4", precizează Poliția. De asemenea, un alt centru pentru victimele violenței s-a deschis, în 2019, în Sectorul 5.

Totuși, în centrele de sector sunt primite doar victimele care au buletinul pe raza sectorului respectiv. Poliția nu precizează ce se întâmplă cu victimele din București care nu au buletinul pe raza sectorului ori în Capitală.

O altă măsură fără rezultat este Centrul pentru victimele violului, deschis la sfârșitul anului trecut, la Spitalul Universitar București. Până acum, nici o victimă nu a fost ajutată.

Trei victime vor primi bani de chirie, iar alte opt sunt găzduite în Centrul pentru familii defavorizate

FOTO: INQUAM PHOTOS - OCTAV GANEA; REȚEAUA VIF ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI DOMESTICE; FACEBOOK - GABRIELA FIREA

SEDUȘI ȘI ABANDONAȚI

Propagandiștii lui Dragnea au fost concediați

Nu i-a dat afară din PSD, dar i-a lăsat fără funcții în partid și în aparatul de stat: în nici trei luni, Viorica Dăncilă a scăpat de cei mai agresivi purtători de cuvânt ai regimului dragnist.

PRESA ASOCIATĂ PSD ȘI fidelizată prin contracte cu instituțiile de stat nu i-a mai invitat la dezbaterile din orele de vârf și i-a ignorat.

Partidul de guvernământ a renunțat la mesajele agresive și arogante – „Fiindcă putem", spunea Codrin Ștefănescu în ianuarie 2018, întrebat de ce PSD trimite în Executiv miniștri cu probleme penale - și a trecut la un discurs împăciuitorist.

Cea mai bună exemplificare ar fi printr-o comparație dintre discursurile PSD din 10 august 2018 și 10 august 2019: de la amenințări către protestatari s-a trecut la felicitări pentru civismul acestora.

Și analiștii invitați la Antena 3 sau RTV au preluat, în mare măsură, mesajele pașnice ale noilor lideri PSD.

Newsweek România vă prezintă o listă a celor mai antipatici purtători de mesaj ai regimului Dragnea, care acum nu mai au acces la televiziunile partidului și care își pot lansa mesajele doar pe rețelele sociale, la fel ca mișcarea #rezist.

Codrin ieșea, Codrin milita

Cel mai agresiv reprezentant al PSD în perioada în care Dragnea se afla în libertate era secretarul general al PSD, Codrin Ștefănescu. Acesta difuza mesajele cele mai dure, le prelua și le justifica. Ștefănescu era cel care lansa amenințări cu contra-mitinguri PSD, sugera că membrii partidului ar putea răspunde violent celor din mișcarea #rezist și anunța că suspendarea președintelui Iohannis este iminentă.

„În mod clar, Iohannis joacă acum pentru suspendare, face orice este posibil, încalcă orice lege, încalcă Constituția, deciziile Curții Constituționale și se cere pur și simplu să fie suspendat", afirma Ștefănescu, în ianuarie 2019.

„Este unul dintre cei mai buni militanți ai Partidului Social Democrat. Și la vreme de restriște, când nimeni nu vorbea-n PSD, pentru că nu aveau curaj să vorbească, Codrin Ștefănescu vorbea, Codrin Ștefănescu ieșea, Codrin Ștefănescu milita", l-a lăudat, în 2017, fosta moderatoare a Antenei 3 Dana Grecu (care însă l-a dat afară dintr-o emisiune, întrucât acesta devenise de necontrolat).

Fostul secretar general al PSD a avut și momente de conflict cu Dragnea – el a susținut, extrem de vehement, propunerea ca Ecaterina Andronescu să fie ministru al Educației, iar fostul lider al PSD a respins-o, într-o primă etapă – dar a fost recuperat, după o perioadă de penitență.

A fost mazilit imediat ce Dăncilă a preluat șefia PSD, pierzând postul de secretar general al PSD și, de atunci, se manifestă doar pe Facebook, unde a rămas un apărător al lui Liviu Dragnea.

În iunie, a organizat o manifestație pentru eliberarea lui Dragnea, pe care-l consideră deținut politic.

Gardienii premierului

Imediat ce Dăncilă a ajuns premier, liderul PSD a plasat lângă ea doi consilieri care să o supravegheze și să-i dea indicații: pe Darius Vâlcov, numit consilier de stat, care gestiona problemele economice, și pe Anca Alexandrescu, care se ocupa de comunicarea Guvernului. Vâlcov era, la acel moment, condamnat în primă instanță, dar premierul l-a apărat de față cu fostul președinte al Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker.

„A fost condamnat, dar nu definitiv. Am spus că prezumția de nevinovăție există până la o condamnare definitivă. Eu nu fac decât să respect o directivă europeană, pe care am votat-o chiar eu", spunea Dăncilă, la Bruxelles. În perioada în care a lucrat la Guvern, Vâlcov a fost cel care a implementat deciziile lui Dragnea și le-a susținut public. El, este, de facto, autorul controversatei ordonanțe de urgență 114/2018, pe care a denumit-o „taxa pe lăcomie".

Fosta consilieră a lui Adrian Năstase, Sorin Oprescu sau Victor Ponta, ex-jurnalista Anca Alexandrescu era umbra premierului. Deși nu avea decât calitatea de consilier onorific – nu era salarizată și nu trebuia să depună o declarație de avere - ea o urma pe Dăncilă în deplasările din străinătate, nu purtătorul de cuvânt al Guvernului, Nelu Barbu. Alexandrescu gestiona toate crizele mediatice din toate ministerele,

DE

MIRCEA MARIAN

mircea.marian@newsweek.ro

ÎN DIZGRAȚIE
Codrin Ștefănescu (jos) a fost măciuca lui Liviu Dragnea la televiziunile de știri. Anca Alexandrescu (stânga) scria discursurile propagandistice pe care Dăncilă le citea cu greșeli. Carmen Dan a fost brațul armat al guvernului Dragnea-Dăncilă.

transmitea ce trebuie declarat și decidea cine sunt comunicatorii. A fost atât de intruzivă, încât a fost dată afară din Executiv încă din 3 mai 2019, în plină campanie electorală și cu Dragnea încă la conducerea partidului. După alegeri, Dăncilă a avut o referire neobișnuit de dură la adresa ei, spunând că este „exclus" să mai coopereze cu aceasta.

Unele publicații au susținut că o parte din numeroasele gafe ale premierului ar trebui să-i fie imputate Ancăi Alexandrescu, care verifica fiecare foaie citită de Dăncilă în public.

FOTO: INQUAM PHOTOS - GEORGE CĂLIN; EDUARD VÎNĂTORU

Vecinele se păruiesc

Deși te-ai fi așteptat ca două conjudețene aflate în Executiv (presa susține că au fost chiar vecine de bloc) să coopereze foarte bine și să fie prietene, în realitate se pare că între Dăncilă și Carmen Dan era o relație tensionată. Premierul a dat-o afară după o „evaluare" care nu a fost făcută publică niciodată. Nu este clar dacă celebrul episod al falselor microfoane găsite într-o priză din casa fostului ministru de Interne a făcut parte din această evaluare. Dăncilă și-a asumat, forțându-i demisia, să i se reproșeze că execută indicațiile președintelui Iohannis, cel care i-a solicitat să-i demită pe miniștrii de Interne și de Externe.

Carmen Dan a plecat trântind ușa, declarând că a fost demisă la presiunea străzii și a lui Iohannis. „Cred că unii membri ai PSD nu au învățat nimic și au crezut că, dacă ies în spațiul public înainte de a vorbi în forul statutar, îi va aprecia cineva", a fost replica premierului.

Carmen Dan n-a fost plânsă de nimeni, dimpotrivă, Gabriela Firea a amintit că i-a cerut demisia încă din 2018: „Orice demers este binevenit atunci când vine".

Protectorul oilor, în silentio stampa

Ministrul Agriculturii, Petre Daea, a ratat la milimetru ocazia de a fi dat afară, imediat după căderea lui Dragnea, dar, de atunci, și-a temperat apariţiile publice. În mai, presa a scris că Daea urma să fie înlocuit de fratele baronului Paul Stănescu. Dăncilă s-a certat cu Paul Stănescu, iar fratele acestuia – care este deputat PSD – nu a mai prins postul de ministru. Daea, ale cărui apariții publice provocau hohote de râs, nu a mai fost văzut la televizor. La mijlocul lui iulie, relația cu Dăncilă părea să se fi stabilizat: ministrul Agriculturii a organizat, lângă Alexandria, o agapă cu fripturi și porumb copt la care au participat mai mulți demnitari, inclusiv premierul.

A dispărut din peisaj Florin Iordache, care acum încearcă să se pună bine cu noua conducere și critică acțiunile lui Dragnea în justiție

Nici naşă, nici purtătoare de cuvânt

Imediat ce s-a terminat campania electorală pentru europarlamentare, Lia Olguța Vasilescu a zburat din funcția de purtător de cuvânt al PSD. Ea a susținut că a plecat voluntar, întrucât, în martie, când a preluat funcția, convenise să o ocupe pe o perioadă limitată. În perioada în care a deținut această funcție – o consolare pentru faptul că președintele Iohannis a refuzat să o mai numească ministru – a fost extrem de violentă împotriva actualului șef al statului. Fosta peremistă (la fel ca și Codrin Ștefănescu), despre care presa a scris că urma să fie naşa lui Dragnea, dacă acesta se căsătorea cu Irina Tănase, a fost unul din promotorii mesajului care asimila minoritatea germană din România și pe Iohannis cu nazismul. „Ca neamț, să vorbești de gazare, trebuie să ai mult curaj", a spus ea. Afirmația a fost făcută la România TV, ca reacție la acuzația șefului statului, care a spus că este „inadmisibil și incalificabil" că „Guvernul PSD a bătut și a gazat oamenii" în Piața Victoriei.

DISPĂRUT ȘI IRONIC
Florin Iordache a dispărut după izbucnirea scandalului în cazul Caracal. Nu înainte de a râde de fostul său stăpân, pe chestiuni de justiție.

PURTĂTOR DE VÂNT
Lia Olguța Vasilescu stă lângă Dăncilă, dar nu mai e voce principală în PSD. Pleșoianu se vede deja președintele României, cu 95% din voturi.

În locul Olguței Vasilescu, PSD l-a selectat pe Mihai Fifor în funcția de purtător de cuvânt.

Pleșoianu #rezistă pe Facebook

Lista propagandiștilor folosiți de Dragnea și concediați de Dăncilă este mai lungă. A dispărut din peisaj Florin Iordache, care acum încearcă să se pună bine cu noua conducere și critică acțiunile lui Dragnea în justiție, împotriva congresului PSD. Au fost abandonate propunerile ca Oana Florea – provenită dintr-o fundație a lui Dan Voiculescu – sau Eugen Nicolicea să primească funcții în Guvern. Ecaterina Andronescu, cea care, de dragul unui post de ministru al Educației, se împăcase cu Dragnea, a aflat de la televizor că a fost dată afară.

Un caz special este cel al lui Liviu Pleșoianu, care vrea să candideze la Președinția României împotriva Vioricăi Dăncilă. El nu numai că nu a fost exclus din partid, dar, la inter-

Deși te-ai fi așteptat ca două conjudețene aflate în Executiv să coopereze foarte bine și să fie prietene, în realitate se pare că între Dăncilă și Carmen Dan era o relație tensionată

venția lui Dăncilă, a putut candida la congresul la care s-a ales președintele formațiunii, deși nu îndeplinea criteriile statutare. Pleșoianu a obținut 715 voturi, adică peste 16%, situându-se pe locul II. Televiziunile apropiate PSD au încetat să-l mai invite la dezbateri, dar acesta este foarte activ pe Facebook și strânge semnături pentru candidatura sa.

Noua garnitură: Tedorovici, Plumb, Fifor

În jurul lui Dăncilă a apărut o nouă garnitură de comunicatori. Mihai Fifor a fost iertat pentru ezitările din perioada Dragnea – când, inițial, făcea parte din tabăra de opoziție, după care s-a pus în slujba liderului PSD – și a devenit purtător de cuvânt. Despre logodna sa cu Anca Alexandrescu, dată afară din Palatul Victoria, nu s-a mai auzit nimic. Un alt personaj care apare alături de premier în mai toate deplasările prin țară și a preluat o mare parte din comunicarea guvernamentală este ministrul de Finanțe, Eugen Teodorovici. Toate deciziile economice luate de Executiv în ultima vreme sunt explicate de acesta. În perioada lui Dragnea, această misiune îi revenea lui Vâlcov, în timp ce Teodorovici stătea alături de el și confirma.

În sfârșit, Dăncilă a preluat-o din vechea garnitură a lui Dragnea pe Rovana Plumb. Fostul lider al PSD a anunțat că îi va susține pe Plumb și pe Dan Nica pentru postul de comisar european, iar acum Guvernul menține această decizie. Inițial, Dăncilă părea că ia în calcul ca România să o susțină pe Luminița Odobescu, diplomat de carieră și ambasador al României la UE, pentru postul de viitor comisar european.

FOTO: INQUAM PHOTOS - OCTAV GANEA; BOGDAN DĂNESCU; ADRIAN NEAGOE

HACKING

de **ADAM PIORE**

Ilustrații de **ALEX FINE**

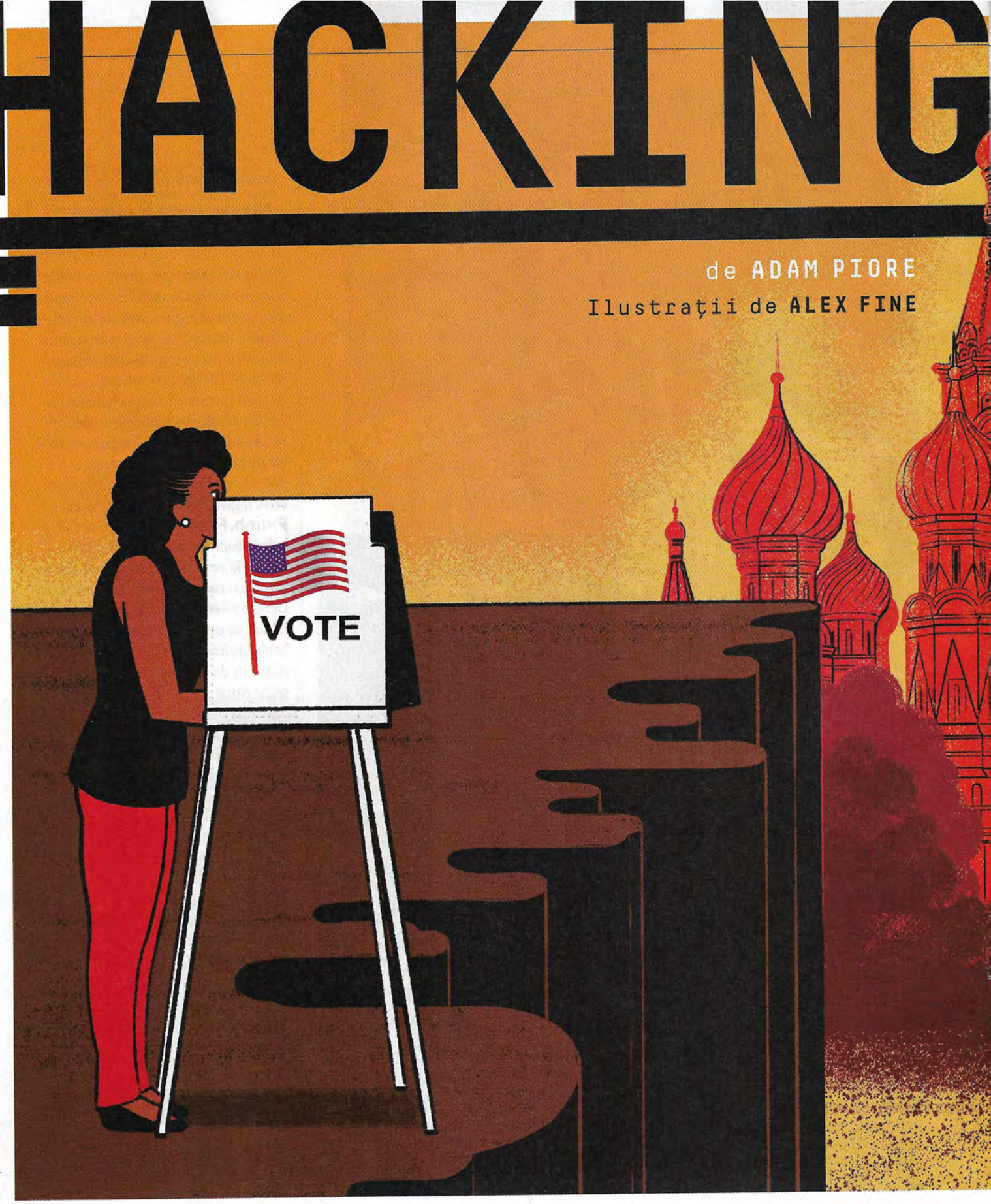

Rusia folosește strategia Războiului Rece pentru a submina încrederea americanilor în alegerile din 2020. **VA FUNCȚIONA?**

2020

Trei evenimente s-au succedat rapid pe 7 octombrie 2016, puse în evidență în memoriile lui Robby Mook, șeful campaniei electorale a reprezentantei democraților, Hillary Clinton.

Primul eveniment s-a petrecut în jurul orei 15:30. Administrația Obama a emis o declarație care a învinovățit în mod public Rusia pentru hacking în baza de date a Comitetului Național Democrat și că a orchestrat publicarea a mii de e-mailuri între membri ai Partidului Democrat. În declarație se specifica faptul că aceste atacuri cibernetice „au avut ca țintă interferența în procesul electoral al SUA". În ciclul de știri nebunești din acea zi, anunțul extrem de neobișnuit a trecut neobservat.

La ora 16:00, „The Washington Post" a dezvăluit acea înregistrare șocantă, „Acces Hollywood Tape". Candidatul republicanilor, Donald Trump, fusese înregistrat în 2005, când se lăuda producătorului emisiunii „Acces Hollywood", Billy Bush, cu „metoda" sa de hărțuire sexuală a femeilor. „Când ești un star, te lasă să o faci. Poți face orice. Prinde-le de păsărică. Poți face orice".

După o oră, încă o bombă media. Wikileaks a lansat un alt grupaj de e-mailuri - primele 20.000 de pagini din 50.000 de e-mailuri furate din contul președintelui campaniei candidatei Hillary Clinton, John Podesta.

„Era atât de clar ce se întâmpla", își amintește Mook, care la acea vreme avea 35 de ani și era unul dintre operativii care conduceau campania Clinton.

În timp, unii reporteri au descoperit vechi transcrieri ale discursurilor plătite de băncile de pe Wall Street, comentarii controversate despre alegătorii catolici și alte documente care s-au dovedit a fi dăunătoare campaniei Clinton.

Serviciile de informații americane au legat de atunci „colecția" de e-mailuri de la Podesta de armata rusă. Trei ani mai târziu, pe măsură ce SUA se pregătește pentru o nouă campanie prezidențială, Mook și alți experți se așteaptă ca rușii să lovească din nou.

Vor continua să folosească versiunea lor modernă de „agitprop" (un amestec de agitație și propagandă) pe care ofițerii KGB – inclusiv tânărul recrut care poza în traducător la Dresda, Germania de Est, pe nume Vladimir Putin – au perfecționat-o în timpul Războiului Rece. Intenția generală a rușilor, și cei mai mulți oficiali din sectorul informațiilor și experți sunt de acord cu asta, a fost întotdeauna „să ne învârtă, să ne asmută unul împotriva celuilalt, să semene diviziunea și discordia, să submineze încrederea americanilor în democrație", după cum a precizat directorul FBI, Christopher Wray. Sau după cum explică Richard Clarke, fost membru al Departamentului de Stat și al Consiliului de Securitate Națională și un expert în Războiul Rece: Ceea ce își doresc cu adevărat rușii este ca „poporul american să renunțe la sistemul său".

Mulți organizatori de campanii au început deja să practice o mai bună igienă a securității cibernetice - curățându-și sistemele de e-mailuri vechi și mesaje text la fiecare 30 de zile și solicitând colaboratorilor să utilizeze „autentificarea în doi factori" atunci când se conectează (verificându-și identitatea de pe două dispozitive), a declarat Joshua Franklin, expert în securitate cibernetică care a lucrat pentru o gamă largă de instituții guvernamentale și private implicate în elaborarea standardelor de securitate electorală și consultant pentru o serie de campanii.

Pe măsură ce noiembrie 2020 se apropie, o armată din ce în ce mai mare de cetățeni, susținători de politici publice, politicieni, oficiali în alegeri de stat și locale și agenții de securitate națională se concentrează să descopere multele vulnerabilități de securitate, dezvăluite de campania coordonată a Rusiei în timpul alegerilor

SPART
Ambițiile prezidențiale ale lui Hillary Clinton au primit o lovitură când Wikileaks a publicat emailuri ale președintelui ei de campanie, John Podesta; serviciile de informații americane au legat „colecția" de emailuri de hackerii ruși; în sensul acelor de ceasornic, de la dreapta, sus: Hillary, flancată de Bill Clinton și senatorul Tim Kaine, în timpul discursului său; Podesta și directorul de campanie Robby Mook la cartierul general din Brooklyn, la 28 iunie 2016; președintele rus, Vladimir Putin, la Roma, la 4 iulie 2019.

FOTO DE SUS: EWEL SAMAD/AFP/GETTY; BROOKS KRAFT/GETTY; ANTONIO MASIELLO/GETTY

Ceea ce își doresc ei cu adevărat este ca **POPORUL AMERICAN** să renunțe la sistemul democratic

prezidențiale din 2016. În timpul anchetei procurorului special Robert Mueller, Congresul a acordat 380 de milioane de dolari statelor pentru a-și îmbunătăți securitatea cibernetică electorală.

Mook este acum bipartizan. În 2017, a făcut parteneriat cu republicanul Matt Rhoades, fost manager pentru campania prezidențială din 2012 a lui Mitt Romney, pentru a înființa Defending Digital Democracy Project (D3P), un think tank afiliat la Universitatea Harvard. Scopul organizației este de a proteja democrațiile împotriva atacurilor informatice și cibernetice. Luna trecută, o filială a D3P a obținut aprobarea Comitetului Federal Electoral pentru a furniza servicii de cibersecuritate gratuite sau cu costuri reduse campaniilor politice, fără a încălca legile privind finanțarea campaniilor.

Acum, după ce Mook și colaboratorii săi au câștigat această aprobare, mai multe campanii vor putea implementa software-ul „cutting edge pattern recognition", de tipul celor utilizate de bănci pentru a detecta activități phishing la emailuri și exportul neobișnuit al unei cantități mari de date, spune Crane Hassold, fost expert FBI în cibernetică și director principal la departamentul cercetării amenințărilor cibernetice la firma de securitate Agari.

Precauțiile pe care le iau acum organizatorii de campanii au menirea să rezolve problemele care au apărut în 2016, cum ar fi furtul de emailuri de la Comitetul Național al Democraților, care a fost în final atât de dăunător campaniei Clinton.

Îngrijorarea experților în domeniul informațiilor și securității este legată de ceea ce pot face rușii în 2020, ceva care fie a fost trecut cu vederea în ultimele două campanii, fie va apărea din senin.

„Recunoaștem că adversarii noștri vor continua să se adapteze și să-și îmbunătățească jocul", a declarat directorul FBI Christopher Wray în fața Consiliului pentru Relații Externe, în aprilie.

Pentru a înțelege modul în care Rusia intenționează să submineze încrederea americanilor în sistemul democratic, experți în securitate cibernetică și oficiali de campanie „dezgroapă" alegerile din 2016 și 2018 în căutare de indicii. Sunt multe motive de îngrijorare.

Propaganda de război

Cu puțin timp înainte de alegerile din 2016, cercetătoarea Kate Starbird, de la Universitatea din Washington, a început să studieze conversațiile online ale mișcării #BlackLivesMatter. Ea și echipa ei au urmărit unele dintre cele mai active conturi de Twitter și influența postărilor acestora.

DIVIZAȚI
America era deja o națiune divizată înainte de alegerile din 2016 și 2018. Campaniile de dezinformare s-au axat pe accentuarea tensiunilor deja existente prin amplificarea extremelor de ambele părți.
Foto: Suporterii lui Trump și criticii lui s-au ciocnit lângă stațiunea Mar-a-Lago în 2017.

FOTO: JOE RAEDLE/GETTY

Starbird, care studiază interacțiunea om-calculator, a fost șocată în primul rând de cât de toxic era conținutul și de cât de acidă și polarizată a devenit dezbaterea, unii susținând violența și alții folosind limbajul rasist. Apoi, la doar câteva săptămâni după ce echipa a publicat prima sa lucrare pe această temă, în octombrie 2017, reprezentanții Facebook au recunoscut anchetatorilor Congresului că au depistat vânzări publicitare în valoare totală de peste 100.000 de dolari de la o companie rusească fantomă, cu numele de Agenția de Cercetare a Internetului din Rusia (IRA). Aceasta avea un istoric de difuzare a propagandei pro-Kremlin.

Comunitatea americană de informații deja trăsese concluzia că Rusia a plătit o armată de troli media și de pe rețelele de socializare pentru a răspândi știri false și a influența opinia publică. Publicitatea plătită de IRA era conexă cu dezbaterile acide ce evidențiau diviziunea politică, cum ar fi dreptul de a deține arme, imigrația și discriminarea rasială.

Starbird și echipa ei și-au pus problema dacă în conversațiile studiate au existat troli IRA. În noiembrie, când Comitetul de Informații al Camerei Reprezentanților a lansat o listă de conturi oferite de Twitter asociate cu IRA, Starbird și echipa ei au cercetat-o să vadă dacă recunosc pe cineva.

Au fost uimiți de ceea ce au descoperit. Zeci de conturi din listă au apărut în datele lor - unii dintre cei mai virulenți activiști. Trolii IRA s-au mascat ca activiști autentici #BlackLivesMatter și #BlueLivesMatter.

Când Starbird și echipa au revenit la datele lor din 2016, au descoperit că trolii IRA au pus la punct operațiuni paralele, concertate, permițându-le să joace de ambele părți ale frontului.

Au clonat conturi ale activiștilor online, infiltrându-se în comunitățile acestora, studiind sensibilitățile celorlalți participanți, iar apoi, când ocazia s-a ivit, au acționat ca agenți de influență, mai mult sau mai puțin subtili, deturnând conversațiile în sensul dorit de ei.

Unii au adoptat profiluri relativ blânde, empatizând cu majoritatea, construindu-și un brand de încredere. Alții erau aruncători de bombe, adoptând caricaturi ale identităților politice americane și pozând în disidenți. „Au vizat atât conversațiile Black Lives Matter din stânga, cât și activismul conservator online pe dreapta", spune Bird.

„Așadar, pe partea stângă și în grupul pro Black Lives Matter, erau postări precum «haliți Poliția», care incitau la violențe împotriva «porcilor de polițiști», iar trolii IRA se evidențiau cu cele mai grave invective pe această temă", spune Starbird.

O stare de RĂZBOI CIBERNETIC

Alegerile din 2020 se vor desfășura pe un TEREN DE LUPTĂ CIBERNETICĂ care pune SUA în dezavantaj, spune expertul Richard Clarke.

Richard Clarke nu a fost niciodată timid în evidențierea vulnerabilităților de securitate ale Statelor Unite. A ajuns să fie cunoscut la nivel național când a criticat Administrația Bush pentru că nu a oprit atacurile din 11 septembrie 2001.

Noua sa carte, *„The Fifth Domain: Defending Our Country, Our Companies, and Ourselves in the Age of Cyber Threats"* / *„Al cincilea domeniu: apărarea țării noastre, companiilor noastre și a noastră, în era amenințărilor cibernetice"* (Penguin, iulie 2019), scrisă cu Robert Knake, este o analiză profundă asupra modului în care tehnologiile digitale ar putea fi utilizate împotriva SUA și ce putem face pentru a ne proteja împotriva lor. Clarke are zeci de ani de experiență care îi susțin opiniile. A lucrat în Departamentul de Stat al SUA în timpul Administrației președintelui Ronald Reagan și a fost consilierul principal de combatere a terorismului al lui Bill Clinton la Consiliul de Securitate Națională. A fost, de asemenea, consilier special pentru cybersecuritate pentru George W. Bush.

Adam Piore de la *Newsweek* a luat legătura cu el recent pentru a discuta despre modul în care statele-națiune se înarmează în cyberspațiu și ce înseamnă acest lucru pentru securitatea națională.

Ați spus că SUA au conflicte cibernetice la un nivel scăzut cu Rusia, China și Iran. Ce vreți să spuneți cu asta?

Am lovit Iranul chiar în ultima lună cu atacuri cibernetice. Acesta este un exemplu simplu de război la nivel scăzut. Cu Rusia, am recunoscut mai mult sau mai puțin că le-am penetrat recent rețeaua de energie electrică, conductele de gaze naturale, iar rușii rețeaua noastră electrică - și puteți să vă imaginați că și alte sisteme critice sunt vulnerabile.

Cum arată alegerile din 2020 din punctul de vedere al securității cibernetice?

Este mai ușor și mai ieftin să fii atacator decât să fii apărător. Atacatorul poate alege unde să atace; apărătorul trebuie să se apere peste tot. Atacatorul poate cheltui probabil câteva sute de dolari pentru a cumpăra malware pe piața neagră. Pentru a vă apăra de asta, va trebui să cheltuiți sute de mii de dolari. Hackerii pot fi o echipă relativ mică într-o altă țară, iar apărătorii trebuie să fie prezenți în toate zonele Statelor Unite. Deci, într-adevăr, există o facilitare a infracțiunii.

Cât de optimist sunteți că democrația noastră poate supraviețui

asupra locului de unde au pornit atacurile. Politica Pentagonului din ultimii patru ani a fost că, dacă există un atac cibernetic semnificativ asupra SUA, avem dreptul să răspundem la asta cu o rachetă sau o bombă. Dacă, de exemplu, Coreea de Nord ar efectua un atac cibernetic major, din nou, asupra Statele Unite, politica noastră publică este că „s-ar putea să vă bombardăm".

Cum putem atenua tensiunile?

În Europa, cu controlul armelor în anii '70 și '80, și strategic, între Uniunea Sovietică și SUA, în timpul Războiului Rece, am făcut două lucruri. În primul rând, am luat măsuri de reducere a riscurilor: dacă vedeți ceva care vă deranjează, o activitate neobișnuită, aveți pe cineva la care puteți apela imediat pentru a primi un răspuns. Odată, am avut o lansare de rachetă, un caz care putea să o ia razna. Rușii ar fi putut să interpreteze greșit unde merge această rachetă. I-am sunat și le-am spus: „Hei băieți, vreau să știți că am avut o mică problemă cu o rachetă de-a noastră". Am luat și măsuri de construire a încrederii - activități transparente și situații în care puteau exista observatori din cealaltă parte. Nimeni nu a dezvoltat încă măsuri de reducere a riscurilor sau măsuri de consolidare a încrederii pentru războiul cibernetic, dar cred că acestea sunt realizabile. Cu cât creăm mai multă instabilitate de criză, intrând în rețelele electrice reciproce și chestii de felul acesta, cu atât avem nevoie de măsuri de reducere a riscurilor și măsuri de consolidare a încrederii.

Rusia pare să nu încurajeze adoptarea unor măsuri de încredere și de reducere a riscurilor.

Poate aveți dreptate, nu știu. Dar ar

„Și apoi, pe dreapta, alții folosind invective rasiale și cuvinte intraductibile la adresa celor din stânga. În unele cazuri, aveai trolul din stânga certându-se cu trolul din dreapta, aruncându-și cele mai urâte cuvinte".

În 2016, profiluri rusești puneau un cuvânt bun pentru Trump pe dreapta și denigrau, încercând să-i determine pe oameni să nu o voteze pe Hillary, în stânga.

În 2020, Starbird se așteaptă ca aceiași troli să-și intensifice eforturile pentru a „divide stânga". Cu un câmp aglomerat de candidați care vor să acapareze atenția, trolii pot adopta profiluri aliniate cu candidați specifici, să se infiltreeze în discuții și apoi, ori de câte ori este posibil, să-și folosească pozițiile pentru a ataca alți candidați democrați (probabil susținuți de alte profiluri create de troli pe rețele asociate) încercând să determine votanții să nu-și mai exprime opțiunile. „Îi veți vedea clonând în mod frecvent «rezistența» și alte tipuri de profiluri democrate și imediat vor începe să-i denigreze pe ceilalți candidați", spune specialista. „Și, mai ales, odată ce democrații aleg un candidat, ei îl vor denigra spunând că «această persoană nu ne reprezintă». De aceea, nu îl vom vota".

Contracararea trolilor

De această dată, trolii nu mai au avantajul surprizei. Se fac eforturi pentru a-i bloca sau a le reduce influența.

Sub presiunea politică, atât Facebook, cât și Twitter au promis să închidă conturile trolilor. Înainte de alegerile de la jumătatea mandatului, din 2018, FBI a identificat zeci de conturi și pagini operate de IRA.

Trolii au OPERAȚIUNI PARALELE, postând pe Twitter aproape în mod egal de ambele părți, cu scopul de A SUBMINA încrederea în mass-media

VECHIUL JOC Rușii, spunea directorul FBI, Christopher Wray, au vrut întotdeauna „să ne învârtă, să ne asmută unul împotriva celuilalt, să semene diviziunea și discordia, să submineze încrederea americanilor în democrație". Dedesubt: Wray depune mărturie în fața Comitetului Senatului

Facebook le-a inactivat prompt. De asemenea, a înființat o „cameră de război" pentru a monitoriza amenințările pe măsură ce apar în timp real.

Între timp, agențiile federale au intensificat eforturile pentru a ajuta alegătorii să identifice „roboții" și campaniile de dezinformare. Oficialii electorali din Virginia de Vest, Iowa, Kansas, Ohio și Connecticut intenționează să includă studiul dezinformării în programele lor de educație a alegătorilor. Comandamentul cibernetic al armatei a fost activ și el. Înainte de alegerile din 2018, specialiștii militari au lansat o campanie de descurajare a rușilor din spatele campaniei de influență din 2016, avertizându-i pe operatorii din această țară să-și înceteze activitățile și blocând „o fermă de troli" a IRA timp de câteva zile.

Dar nimeni nu-și face vreo iluzie privind provocările viitoare. Ne așteptăm ca Rusia să continue „să se concentreze pe agravarea tensiunilor sociale și rasiale, subminând încrederea în autorități și criticând politicienii percepuți ca antiruși", a declarat directorul Agenției Naționale de Informații, Dan Coats, în luna ianuarie.

„Moscova poate folosi seturi de instrumente de influență suplimentare - cum ar fi răspândirea dezinformării, efectuarea operațiunilor de hack-and-leak sau manipularea datelor - într-o manieră mai direcționată pentru a influența politica, acțiunile și alegerile americane".

Nu numai că rușii și-au continuat tactica până în 2018, spune directorul FBI, Christopher Wray, „dar am văzut că își adaptează continuu metoda și că alte țări au

început să monitorizeze acest fenomen". Scopul retoric rămâne același cum a fost dintotdeauna. „Ei doresc ca poporul american să creadă că politica și politicienii sunt groaznici. Că există un blocaj, nu se face nimic. Ei vor să fim ocupați în interior, să sărim unii la gâturile altora", spune Clarke.

Dorința de a promova cinismul și diviziunea ne ajută, de asemenea, să ne explicăm o altă parte-cheie a atacurilor din 2016 ale Rusiei - și de ce ar trebui să fim așa îngrijorați de vulnerabilitățile din 2020: eforturile rusești au ca țintă clară pătrunderea în infrastructura electorală.

Piratarea votului

Susan Greenhalgh nu poate spune cu siguranță că rușii au intrat cu succes în sistemul de înregistrare a alegătorilor din comitatul Durham, în statul Carolina de Nord, în ziua alegerilor din 2016, provocând haosul la care a asistat în mai multe state. Nici nu poate oferi vreo dovadă că s-au aflat în spatele problemelor ciudate cu listele de înregistrare a alegătorilor care au îmbâcsit sistemele în Ohio, Pennsylvania, Indiana, Georgia și Florida în ziua alegerilor în 2018.

Dar, dacă anumite entități au vrut să scadă în mod strategic numărul de voturi, să-i enerveze pe alegători și să pună în discuție veridicitatea alegerilor americane la nivel local, aceștia ar fi putea fi observați, așa cum a făcut și Greenhalgh, în timp real, în ambele zile electorale. Niciunul dintre aceste incidente nu a fost încă investigat complet - unele deloc. În Florida, potrivit „raportului Mueller", un sistem de vot în cel puțin un comitat a fost atacat cibernetic în 2016 (guvernatorii și oficialii locali păstrează tăcerea despre aceste incidente).

Greenhalgh se teme pentru ce va fi în noiembrie 2020. Fost broker pentru materii prime chimice, a abandonat finanțele la începutul anilor 2000 și și-a găsit noua chemare pentru sectorul securității electorale. Pe măsură ce în toată țara au început să se implementeze sistemele de votare electronică și de înregistrare electronică a alegătorilor, a început să lucreze pentru organizații care solicită buletinele de vot pe hârtie și alte forme protejate împotriva defecțiunilor, hackingului și fraudei cibernetice. De asemenea, a început să lucreze voluntar pentru grupurile de monitorizare și răspuns rapid la problemele ivite în ziua alegerilor, ce ar putea interfera cu dreptul de vot protejat constituțional.

În 2016, în dimineața zilei alegerilor, ea conducea un vast centru de apel într-un birou de avocatură din centrul orașului, în Manhattan. Fusese repartizată într-un grup însărcinat cu monitorizarea și răspunsul la problemele din Carolina de Nord - și apelurile au început aproape de îndată ce secțiile de vot s-au deschis, la 6:30. Versiunea electronică a listelor de înregistrare a alegătorilor, încărcată pe laptopuri și tablete pe care lucrătorii obișnuiau să verifice votanții, părea a fi incorectă. O parte din alegători figurau că și-au exprimat deja voturile, iar aceștia insistau că nu votaseră înainte. Alți lucrători nu au reușit să găsească informațiile electronice ale votanților.

Problemele au fost atât de răspândite încât, în doar câteva ore, oficialii alegerilor locale au decis să abandoneze versiunea electronică a listelor de înregistrare și să facă lucrurile după modelul vechi. Ceea ce a creat o nouă serie de probleme. În timp ce lucrătorii căutau să achiziționeze buletinele de vot pe hârtie cerute de lege, s-au format șiruri lungi de votanți și spiritele s-au încins. Votarea a fost oprită timp de două ore într-o secție. Între timp, mulți alegători au renunțat și s-au întors la serviciu sau acasă, total descurajați.

„A durat câteva ore până ce linia a început să funcționeze și procesul s-a fluidizat", își amintește Greenhalgh. „Deci, într-adevăr, a avut un impact asupra capacității oamenilor de a vota în acea zi".

Acest lucru i s-a părut suspect. Cu câteva săptămâni mai devreme, CNN a raportat că un furnizor de sisteme

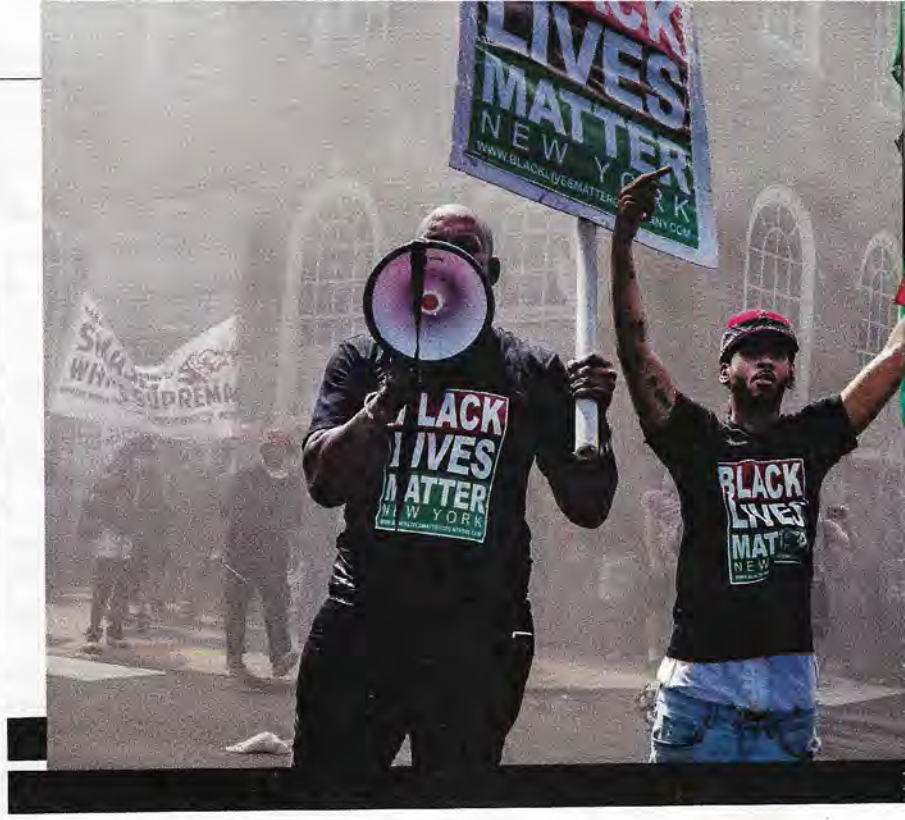

„Ei doresc ca poporul american să sunt groaznici. Că există un **BLOCAJ**, ocupați în interior, să sărim unii

MLAȘTINA SOCIAL MEDIA
În timpul alegerilor din 2016, trolii de la Agenția de Cercetare a Internetului din Rusia, travestiți în activiști de la Black Lives Matter și de la alte grupuri de pe Twitter au cumpărat publicitate pe Facebook. În sensul acelor de ceasornic: protestatari Black Lives Matter în Charlottesville, Virginia; campusul din Maryland al Comandamentului Cyber al SUA, al Agenției Naționale de Securitate și al Centrului de Servicii de Securitate; reprezentanții Facebook, Twitter și Google au fost chemați să depună mărturie în fața Subcomitetului Judiciar al Senatului, în octombrie 2017.

de vot a fost atacat cibernetic de servicii secrete ruseşti şi FBI ancheta cazul. Auzise prin contactele sale că numele vânzătorului era VR Systems.

Apoi, în jurul orei amiezii, îngropată într-o ştire, a citit o propoziţie care i-a oprit răsuflarea: Charlotte, cel mai populat oraş din Carolina de Nord, semnase un contract cu un an înainte cu VR Systems pentru achiziţionarea sistemelor electronice de cărţi de vot. Greenhalgh s-a adresat Departamentului Securităţii Interne (DHS).

„Au fost foarte interesaţi", îşi aminteşte ea.

Cu toate acestea, abia în luna iunie, DHS a dezvăluit, într-un interviu pentru „The Washington Post", că în sfârşit plănuiesc să efectueze o analiză criminalistică a laptopurilor utilizate în timpul alegerilor - o solicitare a statului Carolina de Nord.

Oficialii din acest stat insistaseră pentru verificare luni de zile după alegeri, avertizând că o vor face pe cont propriu. Între timp, procurorul special Mueller şi echipa sa au depus rechizitorii în care detaliază activităţile operatorilor ruşi şi apoi au publicat raportul mult aşteptat.

Acesta a confirmat că, în săptămânile anterioare alegerilor din 2016, agenţi de informaţii ruşi nu numai că au încercat să pirateze VR Systems, dar au trimis şi e-mailuri „spear-phishing" către 122 de oficiali ai alegerilor locale care au fost clienţii firmei (e-mailuri personalizate, cu alte cuvinte, proiectate pentru a-i păcăli să facă click pe link-uri sau să deschidă ataşamente care să permită hackerilor să pătrundă în conturi).

Şi aceeaşi unitate militară rusească a sondat cel puţin 21 de sisteme de stat, în căutarea vulnerabilităţilor. Raportul Mueller a menţionat că, în august 2016, informaţiile militare ruseşti au reuşit „să instaleze malware pe reţeaua unei companii" a unui furnizor de tehnologie de înregistrare a votanţilor din SUA, fără să i se dea numele. Greenhalgh spune că această companie este suspectată pe scară largă a fi VR Systems.

Compania a recunoscut că hackerii ruşi, într-o aparentă încercare de a pătrunde în sistemele sale de vot, au trimis atacuri de phishing prin e-mail către angajaţi şi clienţi. Aceasta insistă însă că niciunul dintre conturile de e-mail ale angajaţilor săi nu a fost compromis şi că a avertizat prompt toţi clienţii despre atac. „Nimeni nu ne-a declarat că a deschis e-mailul", a precizat compania într-un comunicat. VR Systems spune că a colaborat împreună cu specialiştii militari şi şi-a consolidat securitatea cibernetică.

Între timp, Greenhalgh este tot mai îngrijorată de vulnerabilităţile infrastructurii electorale. De fapt, în timpul alegerilor intermediare din 2018, ea a văzut că s-a întâmplat acelaşi lucru. De această dată, au fost semnalate probleme şi în alte state. În Ohio, Pennsylvania, Indiana şi Florida, unii alegători păreau, în mod incorect, că au votat deja, dar voturile erau absente.

În Georgia, unii alegători s-au prezentat la secţiile de votare unde au votat ani de zile pentru a afla că adresele lor au fost schimbate şi nu mai corespundeau cu cele de pe documentele de identitate. Alţii au aflat că au dispărut fără motiv de pe listele de vot. În majoritatea acestor cazuri, explică Greenhalgh, tehnologia a fost din nou implicată. Nu poate să ofere nici alegerilor din 2016, nici celor din 2018 un certificat „de sănătate" în privinţa votului.

Ea nu este convinsă de afirmaţiile lui Coats (directorul National Intelligence), care a declarat în ianuarie Congresului că SUA „nu au nicio informaţie care să indice vreo compromitere a infrastructurii electorale a naţiunii noastre, care ar fi împiedicat votul, ar fi schimbat numărul de voturi sau ar fi perturbat capacitatea de

creadă că politica şi politicienii nu se face nimic. Ei vor să fim la gâturile altora."

FOTO DE SUS: EVELYN HOCKSTEIN/WASHINGTON POST/GETTY; CHIP SOMODEVILLA/GETTY; DREW ANGERER/GETTY

a vota" fie în 2016, fie în 2018. Indiferent dacă suspiciunile ei sunt justificate sau nu, probabil că nu contează prea mult pentru ruși. Scopul lor principal nu este de a schimba rezultatul - este de a submina încrederea. Cu alte cuvinte, nu contează dacă votul a fost „aranjat". Operațiunea are succes dacă cetățenii americani consideră că a fost „aranjat".

Deci, ce se poate face?

Sigur, sunt în desfășurare eforturi pentru protejarea infrastructurii electorale. Problema este aceasta: sistemul alegerilor din SUA este stufos și administrat de mii de oficiali ai orașelor, localităților, mulți dintre ei păstrând cu gelozie autonomia față de guvernul federal.

Producătorii de sisteme de votare electronice au cultivat relații apropiate și confortabile cu oficialii electorali locali și de stat. Acest lucru contribuie la explicarea a ceea ce pentru unii avocați ai securității electorale pare inexplicabil: legislația care va stabili noi standarde de cibersecuritate pentru toate alegerile federale a fost blocată luni de zile în Senatul SUA. (Liderul majorității Senatului, Mitch McConnell, a refuzat s-o supună votului). „O parte din Raportul Mueller a arătat cum ar trebui să ne pregătim mai bine și nu am făcut suficient în perspectiva clară a unui atac asupra procesului electoral", spune Lawrence D. Norden, directorul Programului de Reformă Electorală de la Centrul Brennan pentru Justiție, de la Facultatea de Drept în cadrul Universității New York. „Și este uimitor cât de puțin s-a făcut pentru a remedia unele dintre aceste vulnerabilități".

Multe dintre aceste sisteme, remarcă el, au breșe de securitate. Cărțile electronice de alegător de tipul celor care au provocat atât de multe probleme în Durham în 2016 sunt folosite în cel puțin 34 de state, spune Norden. Adesea informațiile sunt pe cloud sau pe suport de componente wireless pentru care nu au fost stabilite standarde federale de securitate. În luna mai 2017, cel puțin 41 de state foloseau sisteme de votare care au o vechime de peste un deceniu, rulând un software care nu mai este securizat.

Între timp, cel puțin 11 state continuă să utilizeze mașini de vot fără hârtie în unele comitate și orașe - în ciuda avertismentelor Academiei Naționale de Știință, ale Comitetului Senatului și al Camerei Reprezentanților pentru Informații și ale Homeland Security că trebuie să le înlocuiască cu un sistem care are cel mai puțin un backup pe hârtie.

„Odată ce democrații aleg un spunând că «această persoană nu

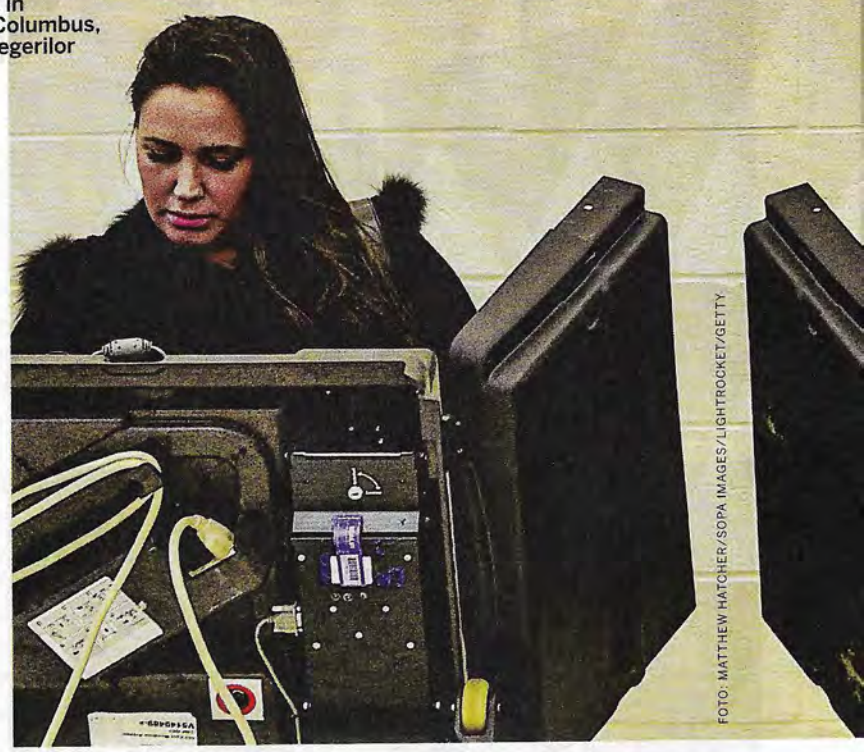

PROBLEME DIN NOU
Legislația care va stabili noi standarde de cibersecuritate pentru mașinile de votare stă pe biroul liderului majorității Senatului, Mitch McConnell, și așteaptă să fie supusă votului. Dreapta: Votanții în centrul orașului Columbus, Ohio, în timpul alegerilor din 2018.

FOTO: MATTHEW HATCHER/SOPA IMAGES/LIGHTROCKET/GETTY

candidat, trolii îl vor denigra
ne reprezintă». Nu putem să o votăm.

DECI NU MĂ DUC SĂ VOTEZ."

Vânzătorii privați care se ocupă de producerea și programarea aparatelor de vot și de menținerea bazelor de date de înregistrare a alegătorilor nu sunt supuși unor reglementări. „Nu știm lucruri de bază precum pe cine angajează, ce fel de proces de screening au în privința securității, ce moduri de securitate cibernetică folosesc, cine le deține, la urma urmei, cine sunt ei și câți sunt", spune Norden.

Ce nu știm

Pentru mulți, cel mai alarmant lucru despre ruși și 2020 este că nu știm ce va urma.

„Ceea ce mă îngrijorează este că ne gândim doar la prevenirea repetării anului 2016", spune Rob Knake, fost director al politicii de cibersecuritate la Consiliul de Securitate Națională și coautor al unei noi cărți cu Richard Clarke despre securitate electronică. „Este în natura conflictelor cibernetice că atunci când se închide o cale, atacatorii nu renunță și pleacă acasă. Rușii vor căuta modalități alternative de a influența alegerile sau de a interveni direct în procesul de vot de data aceasta", spune Knake.

FOTO DE SUS: DREW ANGERER/GETTY; TOM WILLIAMS/CQ ROLL CALL/GETTY

AMENINȚAREA MATRIX

Ancheta de doi ani a procurorului special Robert Mueller a dezvăluit multe cazuri în care Rusia a încercat să se amestece în alegerile prezidențiale din 2016. Amenințările se încadrează în patru mari categorii: social media, infrastructura electorală, securitatea campaniei și banii negri.
Experții în securitate anticipează o campanie de atacuri la fel de amplă începând de acum până în noiembrie 2020._DE ADAM PIORE

SOCIAL MEDIA

- În 2014, Agenția de Cercetare a Internetului din Rusia (IRA) a cheltuit milioane de dolari și a însărcinat sute de oameni pentru crearea de conturi false pe Facebook, YouTube, Instagram și Twitter.
Au pozat ca activiști și au operat pagini de socializare concepute pentru a atrage o audiență din SUA. Scopul declarat a fost „răspândirea neîncrederii față de candidați și de sistemul politic în general".
- Organizația a căutat să semene diviziunea controlând pagini despre imigrație, cu nume precum „granițe securizate"; mișcarea Black Lives Matter, cu nume precum „Blactivist"; religie, cu „Armata lui Isus" și „Musulmanii Uniți ai Americii"; și regiuni, cu grupuri precum „South United" și „Heart of Texas."
- Până în 2016, multe pagini controlate de IRA ajunseseră să aibă sute de mii de adepți online.
- Publicitatea politică și paginile de socializare au îndemnat adepții negri să voteze pentru candidatul Partidului Verde, Jill Stein, sau să nu voteze deloc.
- Dându-se drept entități și persoane din SUA, IRA a organizat, de asemenea, mitinguri politice și a solicitat și compensat cetățenii americani pentru promovarea sau discreditarea candidaților.

URMĂTOAREA MIȘCARE
Experții în securitate sunt îngrijorați de noile metode, mult mai subtile, de răspândire a dezinformării, inclusiv videoclipurile „contrafăcute" numite „falsuri profunde". Adam Schiff, președintele Comitetului Camerei Reprezentanților pentru Informații, spunea: „Cea mai severă acțiune ar putea fi introducerea unui „fals profund" - un videoclip al unuia dintre candidați spunând ceva ce nu a spus niciodată. Sus, stânga: Candidații democrați la prezidențiale, în a doua noapte a primei dezbateri electorale pentru alegerile din 2020; Stânga: deputatul Schiff.

Oficiali ai serviciilor de informații au identificat deja o armă relativ nouă. În mărturia sa din fața Congresului, Coats a avertizat că rușii ar putea încerca să semene haosul cu „falsuri profunde" - videoclipuri care înfățișează lucruri ce nu s-au întâmplat niciodată.

Software-ul este acum disponibil pe scară largă, unul care lipește fața unei persoane pe corpul altei persoane. Sau un alt exemplu, care a apărut în mai, într-un videoclip falsificat cu tehnologie neperformantă, în care apărea președintele Camerei Reprezentanților, Nancy Pelosi, vorbind rar, ca și când era confuză. Era o tentativă evidentă de a o discredita, un fake video, care a făcut milioane de vizualizări pe Facebook. „Cea mai severă acțiune ar putea fi introducerea unui «fals profund» - un videoclip al unuia dintre candidați spunând ceva ce nu a spus niciodată", a afirmat președintele Comitetului Camerei Reprezentanților pentru Informații, Adam Schiff.

„Dacă te uiți înapoi la cât de puternic a fost impactul videoclipului cu Mitt Romney despre 47% (în campania prezidențială, umăr la umăr cu Barack Obama, când a spus că nu-i pasă de 47% dintre alegători, care nu l-ar vota), ai putea să-ți imaginezi cum o înregistrare video incendiară ar putea schimba alegerile. Acesta poate fi viitorul spre care ne îndreptăm". Cea mai mare îngrijorare a lui Clarke este că rușii vor pătrunde pe listele de votanți în statele-cheie și vor crea haos pentru a-i determina, strategic, pe alegători, să nu mai voteze și aceasta ar fi de ajuns să ridice multe întrebări cu privire la legitimitatea rezultatului alegerilor.

În cele din urmă, cel mai puternic instrument pe care îl avem pentru a combate eforturile rușilor nu prea are de-a face cu tehnologia. În timp ce loialiștii lui Clinton continuă să susțină că atacurile hackerilor din 2016 au constituit un act fără precedent împotriva democrației, mulți specialiști în Războiul Rece preferă să-l plaseze într-un context mai larg.

Potrivit unor standarde istorice, spun unii, dușmanii slavi au folosit tactici mult mai agresive în trecut. Până la urmă, a fost un timp când au controlat sindicatele și puteau mobiliza și agita mii de oameni în interesul lor.

„Toate astea funcționează nu pentru că sunt metode bune", spune Edward Lucas, un scriitor britanic și expert în politici de securitate, ale cărui numeroase cărți includ Noul Război Rece: Rusia lui Putin și Amenințarea asupra Occidentului.

„Toate astea funcționează pentru că noi suntem slabi". N

INFRASTRUCTURA

- Hackerii conectați la serviciile de informații rusești au vizat cel puțin 21 de rețele de calculatoare de stat (și, probabil, multe altele) și cel puțin un producător de mașini de votare.
- Emailuri spear-phishing trimise unor oficiali ai alegerilor locale au creat cel puțin o breșă în guvernământul Floridei.
- Hackerii au furat datele alegătorilor de la comisia electorală din Illinois.

SECURITATEA CAMPANIEI

- 29 de computere de la Comitetul de Campanie al Congresului Democrat (DCCC) au fost atacate și au fost furate date de peste 70 de gigabiți de fișiere, stabilind metoda folosită ulterior pentru atacul Comitetului Național Democrat (DNC).
- Peste 50.000 de e-mailuri de la președintele campaniei lui Hillary Clinton, John Podesta, au fost furate și, în cele din urmă, au fost publicate de Wikileaks.
- În august 2016, după ce atacurile asupra DCCC și DNC au devenit publice, potrivit lui Mueller, un candidat pentru Congresul SUA, nenumit, i-a solicitat lui Guccifer 2.0, un profil online creat de membri ai serviciilor de informații rusești, documentele furate. Rușii au răspuns trimițând candidatului documente furate legate de adversarul său.

BANI NEGRI

- Citizens United a descoperit goluri în raportarea finanțărilor campaniei. Oficialii serviciilor de informații sunt îngrijorați că Rusia, cu ajutorul unui partener intern, ar fi putut alimenta cu bani campaniile americane.

PE URMELE FAKE NEWS

Summit-ul UE de la Sibiu, subiect generos de manipulare

Propaganda pro-rusă se activează la evenimentele de maximă vizibilitate.

CUM FUNCȚIONEAZĂ DISCURSUL MANIPULATOR eficient al vecinului de la Răsărit? În niciun caz prin diseminarea de mesaje pozitive despre Rusia, precum cele asumate oficial de instituții diplomatice sau culturale ale statului. Ci prin răspândirea de mesaje negative (de la aparent nuanțate și argumentate până la agresive și chiar injurioase) care se referă la state și valori occidentale.

Un studiu de caz foarte relevant despre cum se încheagă acest tip de propagandă a fost realizat de către Asociația Inițiativa Jurnaliștilor de Investigație (AIJI) și privește reflectarea în presa românească a unui eveniment european – Summit-ul UE de la Sibiu, desfășurat pe 9 mai.

„Amenințări" olandeze care nu pot fi puse în practică

AIJI a selectat trei articole publicate în „Evenimentul zilei", publicație care nu a făcut nici un secret din atitudinea anti-europeană, în mai, luna campaniei pentru alegerile la Parlamentul European. Pe 9 mai, chiar în ziua summit-ului, „Evenimentul zilei" a preferat să se folosească de un politician pentru a lansa un mesaj negativ referitor la UE. Politicianul a fost Traian Băsescu, fostul președinte al României, iar titlul articolului a fost „Băsescu, atac la premierul Olandei pentru aderarea României la Schengen: «De când a venit Mark Rutte premier și Timmermans ministru de Externe, ei blochează accesul României»". Publicația l-a citat pe fostul președinte, fără a furniza nici context, și nici vreo informație independentă care să evalueze gradul de adevăr al afirmației. „Evenimentul zilei", totuși, a menționat că declarația lui Băsescu vine după ce „Mark Rutte, a declarat, joi, la Summitul de la Sibiu, că România va intra în spațiul Schengen atunci când se va conforma statului de drept."

Pe 18 mai, „Evenimentul zilei" revine cu un nou atac la Rutte și titrează astfel: „Tata Schengen șantajează: «Dacă țările din Est nu primesc imigranți, le închidem granițele»".

În articol, se citează o declarație a premierului olandez: „Este inacceptabil ca o mână de țări să primească cel mai mare număr de refugiați. Ceea ce putem face noi, ca țară occidentală, este să restabilim controalele la frontierele către Europa de Est".

Cotidianul citat, însă, nu scrie și că o astfel de măsură ar trebui stabilită în comun de membrii Schengen și nu impusă arbitrar de o singură țară.

CONSPIRAȚIE Premierul olandez, Mark Rutte (jos), și președintele român, Klaus Iohannis, considerați complici de către „maestrul" Ion Cristoiu (sus)

DE

NEWSWEEK ROMÂNIA

FOTO DE LA DREAPTA: FLICKR; INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

Spațiul Schengen este una din **OBSESIILE PROPAGANDEI ANTI-OCCIDENTALE,** un etern pretext de critici la adresa UE

Lunga listă a înjurăturilor „maestrului"

Pe 12 mai, „Evenimentul zilei" a publicat unul din cele mai agresive texte la adresa Uniunii Europene din perioada recentă. Sub titlul „La Sibiu, liderii europeni s-au păruit pentru funcții pe banii babuinilor de români. România lui Cristoiu", „maestrul" de la Găgești a produs următoarele considerații: „Eram sigur că excursia de plăcere de la Sibiu va deveni în România, Proasta Europei de Est, un prilej de mândrie națională. Mândria de a ști că Emmanuel Macron s-a urinat în WC-urile lăsate nouă de străbunii daco-romani, iar Angela Merkel s-a fardat în oglinzile lacurilor noastre.

Convins că babuinii de români vor muri de fericire la gândul că din taxele și impozitelele lor s-a ținut summitul de plăcere de la Sibiu, Klaus Iohannis, care a jucat pe parcursul reuniunii rolul său preferat – cel de țucălar al Stăpânilor din Vest –, a proclamat solemn la mitingul electoral al PNL de la Iași: «Alaltăieri am avut un summit. Am adus Europa în România».

(...) N.B. Am greșit scriind mai sus că liderii europeni s-au distrat pe banii babuinilor de români.Nu, ei s-au păruit pentru funcții pe banii babuinilor de români."

Articolul nu și-a propus să aducă nici un argument, ci doar să înșire calomnii grosiere.

Iohannis, stăpânul Europei

Potrivit monitorizării Asociației Inițiativa Jurnaliștilor de Investigație, cotidianul „Național" a publicat cinci articole în doar câteva zile în preajma Summit-ului de la Sibiu pe tema evenimentului. Nu este vorba despre știri, însă, ci despre un soi de analize, de comentarii, de texte de opinie. Primul a fost publicat pe 8 mai și s-a intitulat „Summitul de la Sibiu – un nou prilej pentru Iohannis să dezbine România". Din articol: „Concret, Iohannis se folosește de liderii Europei pentru a se promova pe el și pe liberali, căci atât înțelege șeful statului din imparțialitatea la care îl obligă Constituția. Așa știe Iohannis să fie moderator între instituțiile statului. Și așa știe Iohannis să fie moderator între societate și instituțiile statului".

Autorul textului invocat nu explică nici cum anume a reușit președintele Iohannis să-i aducă pe liderii UE la Sibiu ca să uzeze de ei pentru scopuri politice și nici cum anume nu respectă Constituția, nefiind mediator.

Falsa teză a originii naziste a UE

AIJI a reținut că, în chiar ziua evenimentului de la Sibiu, „Național" a publicat două articole pe temă. Unul poartă titlul „Sibiu. Kronika unor minciuni anunțate" și conține următorul pasaj: „Cum va acționa România?

Cred că la fel ca până acum. Va servi la masă, va turna în pahare, va mătura prin camerele oaspeților și, dacă va zâmbi frumos când e ciupită de fund, va avea voie și să debaraseze mesele după chef. (...) Și totuși, ce se va discuta la Sibiu? În primul rând, despre unitatea Uniunii Europene. Una cu de-a sila, pentru că tentației de a evada din organizația asta de sorginte nazistă țările îi fac față tot mai greu. (...) În realitate, se va discuta despre flatulența vacilor, care pune în pericol aerul european, despre femeile care se cred bărbați, despre băieții care trebuie să meargă la școală cu șorțulețe, despre libertatea de face sex cu mamaie din groapă sau cu câinele vecinilor".

Condeierul „Național" manipulează penibil când vorbește de „sorgintea nazistă" a UE (inexistentă, de altfel), apoi „ratează" înșirarea statelor care vor să evadeze din Uniune (cum nu explică nici de ce au intrat).

Minciună fără rușine: Constanța versus Rotterdam

Tot pe 9 mai, Național face și o proiecție, într-un text intitulat „Summit-ul care-l îngroapă pe Iohannis". E adevărat că, cu numai o zi înainte, Iohannis îi folosea pe toți liderii Europei în propriul folos. Dar lucrurile, în redacția „Național", par să se schimbe fascinant de repede. Citățm din articol: „Nu vreau să se supere Uniunea pe mine, iar dacă o face este fix treaba ei, dar trăsnește de la o poștă a cel de-Al Patrulea Reich. Mai toți analiștii serioși, nu lingăi și sinecuriștii, spun că summit-ul este unul ratat și demonstrează, de fapt, disperarea lui Iohannis. Cât de disperat trebuie să fie după putere ca să recurgă la cacealmaua unui summit? Cât de speriat trebuie să fii că pierzi căruța, ca să-ți faci campanie ridicând în slăvi o Uniune căreia, la fiecare cotitură sau smucitură îi sar șaibele și bucșele?".

Referința nazistă apare din nou, tot fără argumentație. Cum tot fără explicație este și procedeul prin care președintele României i-a manipulat pe toți liderii UE să-i organizeze „cacealmaua unui summit".

Pe 10 mai, însă, apare un argument foarte rezonabil care poate lămuri atitudinea „Național": un articol marcat cu „(P)" la final, sub titlul „Dragnea #Rezistă și se vede". Ce se vede? Iată: „Discursul său despre patriotism în raport cu Uniunea Europeană și cu forțele economice dominante, despre protejarea bogățiilor și a capitalului autohton, spunând că țara a uitat să mai fie o patrie a atins o plajă foarte largă de români".

Aici trebuie făcută mențiunea că același articol a fost publicat, tot în regim publicitar, și de către „PS News". În fine, conform monitorizării efectuate de către

Una dintre **METODELE PREFERATE DE** unor fapte fără legătură, ca premise

Asociația Inițiativa Jurnaliștilor de Investigație, „Național" a mai publicat un articol la fel de neutru politic pe 14 mai, sub titlul „PNL, campanie cu Schengenul la breloc", în care se poate citi că „Pe ocolite și numai pentru inițiați, Ludovic (Orban – n.r.) anunța cedarea Portului Constanța olandezilor care de câțiva ani ne tot pun piedică".

De fapt, șeful PNL nu a spus niciodată așa ceva, iar teoria concurenței pe care Constanța ar face-o portului olandez Rotterdam nu se susține cu argumente comerciale.

Inconsistențe logice crase

AIJI a constatat că a existat o publicație care a încercat să susțină cu fapte teoria cedării Constanței. Este vorba despre „Cotidianul", care a publicat pe 10 mai un fel de analiză, „Etapa de la Sibiu a războiului de uzură olandezo-român".

Autorul articolului încearcă o însăilare de fapte care ar proba conspirația olandeză. Pe scurt: în primul rând, occidentalii fac afaceri cu China, dar îi împiedică pe esticii UE să o facă (informație profund falsă, nu există nicio sancțiune împotriva Chinei la nivel european). În al doilea rând, o rută de cale ferată olandeză care pleacă

PERSONAJE
Despre Ludovic Orban (sus), șeful PNL, gazetele deținute de Dan Andronic și Cornel Nistorescu (jos) au scris că este gata să vândă Portul Constanța Olandei, doar pentru ca România să fie primită în Schengen.

din Azerbaidjan și ajunge în China „trece prin Cehia, Slovacia, Ungaria, Serbia și Bulgaria, ocolind România. Este evident că rațiunea ține de starea infrastructurii feroviare, dar și de neapartenența la Spațiul Schengen". Inconsistența logică e evidentă: România e evitată pentru că nu e în Schengen, dar Bulgaria nu e evitată, deși nici aceasta nu e în Schengen.

În al treilea rând, mai arată articolul, „presa olandeză nu a relatat nimic despre problemele statului de drept în Azerbaidjanul cu care au început să coopereze companiile olandeze și nici despre riscurile la adresa statului de drept reprezentate de cooperarea cu China. Procurorii polonezi nu au început investigații legate de zecile de gări nefuncționale și afacerile imobiliare ale transportatorului PKP Group (parte din ruta pomenită mai sus – n.r.) și nu au «deranjat» această companie în momentul extinderii în Europa". „Cotidianul", însă, nu prezintă nicio sursă care să certifice informațiile și, mai mult, nici cum este întreținută conspirația a cel puțin două state (Olanda și Polonia).

MANIPULARE este însăilarea pentru concluzii viciate

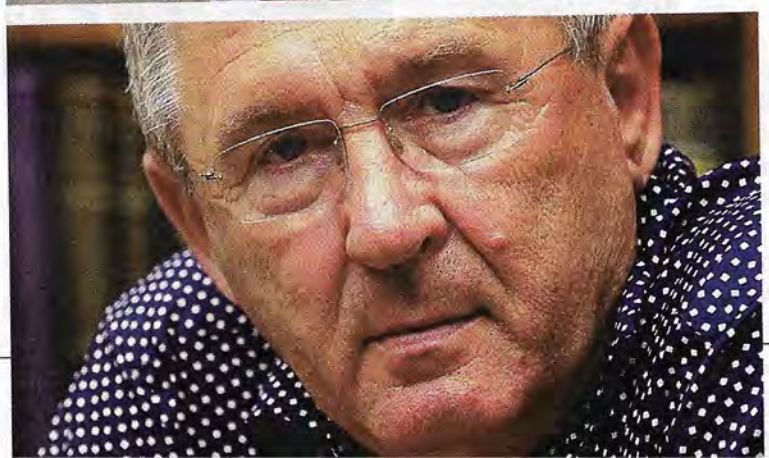

FOTO DE SUS: INQUAM / GEORGE CĂLIN; FACEBOOK

Declarații politice fără context

„Știri pe surse" adaugă, pe 9 mai, încă o calomnie politică la subiect, tot fără a adăuga, jurnalistic corect, informații de background. Astfel, publică un text intitulat „Răzvan Popa, europarlamentar PSD, răspunde la atacul premierului Olandei: «Un populist șantajist»", în care se găsește următorul paragraf, atribuit pesedistului: „Este profund imoral să fim tratați așa de țara în care ING spală milioane de euro și apoi își negociază amenda cu procurorii. Halal justiție, halal stat de drept."

Știri pe surse nu face, însă, nici o precizare referitoare la sistemul de justiție olandez și la faptul că astfel de prevederi există în toate sistemele de drept europene.

Poate paradoxal, potrivit monitorizării AIJI, publicația rusă de propagandă „Sputnik" a publicat un singur articol pe 9 mai, intitulat „Liderii UE s-au adunat la Sibiu ca să atace naționalismul". Analiza este mai degrabă corectă, doar că „Sputnik" sugerează că la mijloc este un abuz al UE: „Liderii UE adunați astăzi la Sibiu au găsit vinovatul pentru toate crizele și neîmplinirile Europei: naționalismul. (...) Declarațiile liderilor UE la Sibiu confirmă analizele „Sputnik" din ultimele luni de zile care au arătat că alegerile europene reprezintă un punct de cotitură și o bătălie între globaliști și suveraniști, nu între stânga și dreapta sau între alte curente ideologice învechite".

QED: și Iohannis e nazist

Revista „Q Magazine" a închis cercul nazist pe 12 mai, cu un articol-fluviu intitulat „Un Summit pe Titanic", în care se scrie așa: „Scrisă (declarația de la Sibiu – n.r.) pe hârtia produsă din pădurile transilvane devastate de prietenii austrieci ai ex primarului sibian, Klaus Iohannis, succesor declarat al Grupului Etnic German (interzis, ca organizație nazistă, prin Tratatul de Pace, la finele celui de Al Doilea Război Mondial), ea transmite informal, în stilul grandilocvenței găunoase a celui ce doar formal este Președinte al României, urbi et orbi (urbei și lumii)... nimic (sic!). (...) La Sibiu, niște liderii europeni muribunzi politic s-au adunat, așadar, în fugă, încercând să ne convingă că ei sunt salvatorii UE (...).

Cu acești interpreți pe punte, nava europeană ne-a amintit dureros de orchestra care continua să cânte în timp ce Titanicul se scufunda. Deosebirea este că acea orchestră nu falsa".

Trolii Moscovei sunt și-n România

Newsweek România a întrebat mai mulți experți dacă Rusia încearcă și în România ceea ce a făcut în SUA - să influențeze alegerile cu ajutorul trolilor și spărgând bazele de date ale partidelor și politicienilor - și dacă instituțiile din țara noastră sunt pregătite pentru acest tip de asalt.

TEODOR BACONSCHI, fost ministru de Externe: Analfabetismul oferă spațiu de manevră

Malversațiunile de tip *Cambridge Analytica* au ajuns pe Netflix, „Wikileaks" e subiect de cultură pop, iar dezbaterea mai teoretică despre conflictul securitate/libertate de exprimare s-a acutizat după abolirea *Patriot Act*.

Trăim într-un război hibrid generalizat, confiscat ideologic: un soi de Fantomă de la Operă, care joacă spectacole cu casa închisă. România nu face excepție: știrile false au copleșit presa mainstream, oricum tabloidizată. Trăim într-o ambianță de paranoia banalizată, cu accente manelistice.

Asta lasă surselor de tip „Sputnik" sau „Russia Today" un larg spațiu de acțiune, populat cu idioți utili, dornici de audiență umflată senzaționalist, dar se unește și cu cercurile ultra-ortodoxe care detestă Occidentul, pentru că ne-ar strica virtuțile strămoșești.

Analfabetismul (clasic, funcțional, digital, financiar, de prim ajutor și în orice domeniu doriți) oferă propagandei rusești o marjă de manevră gratuită, exploatată eficient. Am notat recent tot mai virulente montaje anti-americane (Oracle, Deveselu-Caracal etc).

Privind rece, vedem că Germania și SUA au un război comercial, că Brexit sporește confuzia din UE, că partidele eurosceptice fac scoruri mari – de ce nu ar fi Moscova (sub sancțiuni post-Crimeea și izolată de Occident pe fondul intervențiilor sale din Estul Ucrainei) mulțumită cu această situație și dornică să adâncească falia trans-atlantică? De vreme ce suntem țară de frontieră NATO, e limpede că jocurile destabilizatoare (discreditarea instituțiilor, zâzania progresiști-conservatori, alimentarea urii de sine create prin conștiința decalajului față de Vest) se vor intensifica în următoarele campanii electorale.

La nivelul vulgatei stăm bine

Presupun că SRI, SIE și compania au pe masă analize realiste și documentate, în timp real. Pe de altă parte, proiecția atitudinii lor în presă denotă coexistența (concurențială) a unor viziuni nearmonizate. Se joacă și mari interese economice, drapate în oportunități strategice sau imperative geopolitice...

La nivelul vulgatei NATO despre *Cyberwar* stăm bine – mai ales printr-o mare producție de „documente" (compilate). Rămâne de văzut care e direcția politică defensivă sau reactivă și dacă CSAT își poate urma corect menirea, în condițiile a trei serii de alegeri agitate, al căror rezultat nu e deloc cert. Ce pot aminti, ca sugestie, e doar o evidență tot mai tristă: nu poți defini judicios acțiunea statului dacă totul e supus unor logici partizane și unei politizări excesive.

Un stat coerent are mereu exponenți aflați deasupra partidelor politice și opiniilor instrumentalizate populist sau electoral. Vom fi decidenții actuali capabili să satisfacă această datorie de conlucrare bipartizană, pentru interesul național al bunei noastre ancorări în UE și NATO? Pot doar să sper.

SORIN IONIȚĂ, EFOR: Puterea promovează dezinformarea

Dacă e vorba de alegerile prezidențiale, răspunsurile mele sunt:

(a) Influență, da, dar nu cu aceleași metode sau obiective. În proximele alegeri, Rusia nu are un candidat cu șanse la turul II, deci influența va continua să fie profundă și cu obiective pe termen lung: subminarea emoțională a ideilor de UE și NATO în populație.

(b) Evident, nu, regimul de la București nu are o agendă de combatere a dezinformării, nu e interesat de o asemenea agendă, iar

FOTO: FACEBOOK

dacă ar fi, habar n-ar avea ce să pună în ea. Şi nu-i interesat, pentru că puterea actuală şi asociaţii ei sunt principalii promotori şi beneficiari ai dezinformării în România, atât cea proprie, cât şi cea care vine din când în când de la Kremlin.

ADRIAN MORARU, IPP: România e plină de idioţi utili

România este o tară destabilizată deja. Nu are nevoie de influenţa rusă pentru asta. Mai mult decât atât, România, prin natura relaţiilor pe care le-a avut cu blocul comunist, este o ţară care a fost şi este în continuare penetrată de influenţa rusă. Vedeţi, spre exemplificare, un fost premier pretins proeuropean al României, care este foarte bun prieten cu Dughin şi nu numai!

În plus, România este plină de ceea ce fostul agent KGB Iuri Bezmenov denumea atât de corect „idioţi utili" - oameni care sunt parte a unui război hibrid în România fără să-şi dea seama. Îi vedeţi promovaţi pe site-urile de propagandă rusă oficiale, dar şi pe canalele româneşti online, care au fost ajutate de Rusia în ultimii 10 ani.

Ştiu că, recent, Serviciul Român de Informaţii are o structură specializată în combaterea războiului hibrid. Nu mă îndoiesc că activităţile ostile ale Rusiei sunt monitorizate. Doresc să-mi exprim totodată speranţa că la conducerea ţării o să avem o persoană care va ordona serviciilor secrete să construiască o altfel de ripostă, mai robustă, mai concretă şi mai vizibilă contra influenţei ruseşti din România. Nu în ultimul rând, aş vrea să insist asupra unei politici publice promovate de IPP: România trebuie să creeze o structură guvernamentală civilă care să aibă ca atribuţii studierea fenomenului fake news promovat de actori străini şi care să acţioneze ca punct unic de contact pentru informarea, documentarea şi combaterea acestui fenomen.

OVIDIU RAEŢCHI, deputat PNL, Comisia de Apărare: Moscova vrea să lege cazul Caracal de Deveselu

Rusia a fost tot timpul prezentă în ţara noastră din perspectiva manipulării informaţiei în interesul său - şi după 1989. Senzaţia mea e că influenţa sa a scăzut mult din momentul în care Emil Constantinescu a decis ca România să sprijine campania NATO împotriva lui Milosevici. Atunci am văzut probabil cântecul de lebădă al propagandei ruse pe stil vechi.

Ulterior, a fost tot mai greu pentru Moscova să aibă un cuvânt de spus sub raport mediatic într-o ţară masiv pro-NATO, pro-UE şi foarte prudentă în raport cu vecinul de la Răsărit. Bănuiesc că Putin a înţeles că nu poate obţine rezultate spectaculoase în România, oricât ar investi: suntem prea compatibili cu Occidentul şi prea incompatibili cu Kremlinul. Din acest motiv, senzaţia mea e că ruşii nici nu şi-au dirijat spre ţara noastră cei mai buni oameni de propagandă.

Pare o echipă încropită, la drept vorbind, care a reuşit de multe ori să irite şi mai rău opinia publică - poate vă mai amintiţi donaţia arogantă pentru Cumînţenia Pământului şi modul în care insistă să ne înveţe cei de la Ambasada Rusiei istoria României în versiunea lor, care e de altfel identică cu cea stalinistă. Rusia a sprijinit deschis, încă din iarnă, prin „Sputnik", un candidat pentru preşedinţia României: Viorica Dăncilă.

Toată lumea râdea de Dăncilă pe atunci, era perioada când nu ştia în ce oraş se află - şi „Sputnik" anunţa că ar fi un prezidenţiabil minunat. Probabil că asta înseamnă că Moscova şi-ar dori un preşedinte slab şi dezorientat în ţara noastră. Probabil că există şi anumiţi colaboratori ai lui Dăncilă care le sunt pe plac oamenilor lui Putin.

Dar să fim serioşi: Dăncilă e un pariu absurd, disperat şi pierzător. Care aproape garantează o finală între doi pro-ocidentali precum Iohannis şi Barna.

Miza: informațiile militare

Aș fi mult mai atent la ceea ce fac oamenii Moscovei din zona de informații militare, decât cei din zona politică. Senzația mea e că acolo vorbim de o miză mai mare pentru Kremlin și că sunt folosite resurse mai serioase - probabil centrale, nu locale.

E un nivel mai ridicat de agresivitate, atacurile sunt mai bine direcționate. E clar că Moscova este foarte deranjată de baza militară de la Deveselu și de forțele americane și NATO de la Marea Neagră. Au încercat să acrediteze versiunea orientării ofensive a bazei Deveselu, speculând eroarea jenantă a lui Fifor. Au sugerat că România devine o țintă prioritară din cauza prezenței americane la Deveselu.

Sunt convins că vor încerca să lege cazul Caracal de Deveselu. Cred că vom vedea o mobilizare fără precedent, pentru că este exact genul de eveniment tragic și confuz unde propaganda rusă a reușit să impună cele mai cunoscute fake news: cazul Lisa din Germania, cazul băiatului crucificat din Sloviansk.

Sigur, putem aveam anchete de presă, nimeni nu e intangibil și bun din oficiu, în democrație poți pune întrebări chiar și despre o bază militară, nu e ca la Cernobîl sau la Severodvinsk, unde nu ai dreptul să clipești.

Dar eu unul sunt convins - observând în diferite vizite la baze NATO procedurile rigide de acolo - că e exclus să existe cea mai mică legătură între baza Deveselu și orice clan din Caracal. Exclus. Gândiți-vă că oamenii de acolo sunt pregătiți să detecteze cele mai subtile forme de spionaj militar, cele mai discrete infiltrări și nereguli.

Nu e posibil niciun contact în afara regulamentului. Va fi foarte util, din acest punct de vedere, să vedem care sunt politicienii cât de cât relevanți care vor încerca să intre în această horă. Și dacă Dăncilă, favorita „Sputnik", va fi unul dintre ei.

În privința trolilor sau a violării corespondenței private a politicienilor, știm din cazuri precum Guccifer că acest lucru s-a întâmplat în țara noastră. Mai știm și că în ultimii ani au existat

Aș fi mai atent la ce fac oamenii Moscovei din zona de INFORMAȚII MILITARE decât cei din politică

anumite atacuri concertate asupra instituțiilor românești, semnalate ca atare de serviciile de informații. Totuși, eu estimez că eventualele informații obținute nu vor fi folosite în alegerile din România. Doar dacă, în mod cu totul excepțional, Rusia are un interes major, de nivel global, în prezidențialele de la București. Altfel, vor aplica o regulă de bază din intelligence, aceea de a nu-și dezvălui inutil accesul la informații sensibile. În SUA, miza era uriașă, strategică, situațiile nu pot fi comparate.

La cenzură nu putem recurge

Cred că România e pregătită la nivelul serviciilor de informații și la nivelul cetățenilor să facă față atacurilor propagandei ruse. Cred că, lucrând în coordonare cu partenerii americani, intelligence-ul românesc depistează rapid canalele pe care vin astfel de atacuri, trăgând semnalul de alarmă. Sunt convins, așa cum am mai spus, că românii au convingeri pro-occidentale prea categorice ca să poată fi dezorientați de campaniile lui Putin.

Pot pune întrebări, așa cum spuneam, pot fi deschișisi la subiect - care e serios și face audiență - dar în final nu vor fi trași pe sfoară, nu vor fi convinși să-l placă pe Putin, nu vor pune la îndoială seriozitatea armatei americane și necesitatea alianței strategice București-Washington. La nivel mediatic, lucrurile sunt mai complicate. Personal, cred că există jurnaliști foarte bine intenționați, care cred că e de datoria lor să abordeze teme incomode. Dar știu și că există un organ de presă al Moscovei în România, după cum știu că există ziariști care vor să crească subiectul pentru că el face audiență sau pentru că ajută anumiți actori politici - deși bănuiesc că e unul fals.

Tocmai pentru că lucrurile sunt atât de nuanțate, rămân la părerea că singurul mod în care ne putem întări împotriva atacurilor propagandistice rămâne educația media a copiilor și tinerilor. Deprinderea din școală a celor mici să judece critic știrile cu potențial de fake news. La cenzură nu putem recurge. În final, ea poate afecta toată presa, nu doar site-urile Moscovei. Dacă vom avea cetățeni educați să detecteze chiar ei propaganda și dacă presa onestă va demonta campaniile toxice, acestea vor eșua pe fondul puternic pro-occidental al României.

FOTO: FACEBOOK

Lucian Stanciu Viziteu, deputat USR, Comisia de control SRI: Miza Rusiei: Fracturarea societății

Miza propagandei, a războiului informațional și a subversiunilor rusești în societățile occidentale este de a crea fracturi interne și de a avea în final societăți divizate.

Asta arată atât rapoartele Congresului american, cât și rapoartele serviciilor de informații americane privind implicarea Rusiei în alegerile prezidențiale din 2016.

Moscova nu a urmărit să susțină un anumit candidat, ci a dorit ca oricine va ieși președinte să fie atras într-un război politic intern de anvergură, pentru a-l slăbi astfel pe plan extern. Parțial, le-a ieșit,

Rusia încearcă să influențeze prin SITE-URI DE ȘTIRI ASUMATE ȘI NEASUMATE, dar și prin „influensări"

căci astăzi mare parte din tezele propagandei rusești din 2016 sunt promovate de o parte din presa mainstream de stânga din SUA și preluate, uneori, fără discernământ, de media din România.

De altfel, chiar ideea că președintele SUA a fost ajutat să ajungă acolo de președintele Putin reprezintă cea mai importantă teză de propagandă rusească pe care unii, din motive politice sau ideologice o repetă. Ei fac asta crezând că se „luptă" cu propaganda rusă, însă, de fapt, se transformă singuri în cele mai bune instrumente de propagandă.

Nu cred că Rusia are astăzi neapărat un favorit printre partidele mainstream din România. Cu toate bubele lor, PSD, precum și USR-PLUS și PNL sunt formate din oameni care doresc o Românie euro-atlantică. E adevărat, sunt mici excepții de tipul deputatului Pleșoianu, care pare a avea o altă agendă, însă acestea nu influențează deciziile în partidele lor.

Așadar, miza pentru rușii la aceste alegeri este de a fractura societatea românească pe diferite teme, așa cum au făcut-o și în trecutul recent, pe teme precum exploatarea gazelor de șist, Roșia Montana sau prezența militarilor NATO în România sau chiar recentul caz Caracal.

Mesaje care distrug încrederea în Națiune

În momentul de față, Federația Rusă încearcă să influențeze lucrurile aici prin site-uri de știri asumate și prin unele neasumate, dar și prin vectori de opinie, „influensări", cum li se spune acum. Mulți dintre aceștia sunt editorialiști la gazete importante, mulți apar săptămânal la televiziunile de știri și chiar la televiziunea națională.

Cel mai probabil, toți aceștia vor încerca în perioada următoare să promoveze și mai mult mesaje anti-occidentale, anti-americane în principal, mesaje anti-capitaliste și împotriva unei economii liberale, mesaje care să lovească în credibilitatea instituțiilor democratice din România, dar și mesaje care să zdruncine încrederea în Națiune, Biserică, în unitatea familiei – exact asta urmăreau sovieticii să distrugă și după 1948.

Cred că autoritățile noastre cunosc în mare parte acest tip de amenințare. În orice caz, este datoria noastră, a tuturor, și a mass-media, și a societății în general – de a o identifica și de a le explica tuturor despre ce este vorba. Din fericire însă, românii vor NATO, UE și SUA, vor cu Occidentul și nu cu Rusia, vor democrație și libertate, nu dictatură. Glumind puțin, românii vor blugi și Coca Cola. Dar și mai important, românii știu cine sunt rușii, căci aproape toate experiențele noastre cu ei au fost negative, iar Rusia de azi nu este un partener de încredere, ci un stat agresor care încalcă legislația internațională.

ÎN NOR
Facebook-ul a refăcut însuși Internetul, transformându-l în ceva ce Zuckerberg a caracterizat ca fiind „mai social, mai personalizat și mai «conștient» din punct de vedere semantic".

CĂLĂTORII
Incursiune pe Coasta de Vest a Statelor Unite » P.56

SOCIAL MEDIA

Magia Silicon

Modul în care abordarea unică a Facebook a modificat conexiunile sociale și a schimbat definitiv peisajul politic.

ÎN „THE CODE: SILICON VALLEY AND REMAKING OF AMERICA/CODUL: SILICON *Valley și recrearea Americii", Margaret O'Mara explorează modul în care Silicon Valley a ajuns să fie în epicentrul tehnologiei din America. O'Mara, istoric la Universitatea din Washington, a lucrat la Casa Albă în timpul mandatului lui Clinton, din primele zile ale Internetului. Ea arată cum creșterea explozivă a rețelelor de socializare, atunci când este asociată cu datele de pe site-urile utilizatorilor online, a crescut implicarea acestora și cum a înflorit acest mediu liber de supraveghere al guvernului.. Următorul extras descrie cum Facebook a apărut într-un moment în care societatea căuta o legătură interumană mai mare - și, la rândul său, a modificat peisajul politic în mâinile unui maestru în rețelele de socializare pe nume Barack Obama.*

Trei miliarde de smartphone-uri. Două miliarde de utilizatori ai rețelelor de socializare. Companii de 2.000 de miliarde de dolari. Cel mai înalt zgârie-nori din San Francisco, cel mai mare angajator din Seattle, cele mai scumpe patru campusuri corporative de pe planetă. Cei mai bogați oameni din istoria umanității. Valorile de referință obținute de cele mai mari companii de tehnologie din America în deceniul al doilea al secolului 21 zdruncină imaginația. În plus, evaluările așa-numitelor Big Five - Apple, Amazon, Facebook, Google/Alfabet și Microsoft - totalizează mai mult decât întreaga economie a Regatului Unit. Cu toate acestea, puțini oameni au auzit de „Silicon Valley" (Valea Siliconului) și de firmele de electronice care înfloreau acolo, până când un jurnalist de investigații economice i-a dat acea poreclă la începutul anului 1971. Chiar și zece ani mai târziu, când computerele personale s-au înmulțit pe birourile firmelor și băieți întreprinzători ca Jobs și Gates au acaparat imaginația publică, Valea a rămas în afara scenei.

Cu toate acestea, Valea și tehnopolisul înrudit, Seattle, au înflorit până la culmi uluitoare în anii 1990 - „cea mai mare generatoare de avere pe cale legală de pe această planetă", cum spunea investitorul american John Doerr - doar pentru a se prăbuși la ivirea noului mileniu, care a venit cu o lovitură masivă a NASDAQ, care a lăsat companiile de Internet doar niște carcase strălucitoare.

DE

MARGARET O'MARA
@margaretomara

GREMLIN/GETTY

Creşterea masivă a Amazon s-a simţit ca un vis generat de febră, Apple a rămas fără idei pentru noi produse, Microsoft s-a împărţit în două şi Google a rămas un produs de garaj ai cărui lideri par mai interesaţi să meargă la Burning Man decât să obţină un profit.

Cât de repede se schimbă lucrurile

Avansând rapid până în prezent, Silicon Valley nu mai este doar un loc din nordul Californiei. Este o reţea globală, o empatie în afaceri, un simbol cultural, un sclav de exploatat în politică. Sute de locuri din întreaga lume s-au rebotezat în Silicon Deserts, Forests, Roundabouts, Steppes şi Wadis, încercând să surprindă o parte din magia originalului.

Îşi face apariţia Facebook

Facebook avea puţin peste cinci ani, când s-a mutat într-o clădire de la marginea Parcului de Cercetare Stanford, care odată adăpostise o parte din compania IT Hewlett-Packard. Creşterea rapidă a platformei i-a lăsat pe toţi concurenţii şi predecesorii săi într-un nor de praf.

Un spirit expansionist, zelos, setat pe public s-a răspândit prin campus. Conectând lumea prin intermediul software-ului şi făcând acest lucru la scară masivă, compania realizează ceva ce Valea încercase să facă de generaţii întregi. Afişe cu motto-ul de facto al companiei împodobeau zidurile care înconjurau expasionistul Facebook: „Mişcă-te repede şi asumă-ţi riscurile ".

În 2007, Facebook şi-a deschis reţeaua către aplicaţii terţe, adăugând jocuri şi teste şi alte conţinuturi distractive la jurnalul său de ştiri şi le-a permis dezvoltatorilor să apeleze la tezaurul de cunoştinţe dat de conexiunile utilizatorilor sau, cum îl numeşte Facebook, „graficul social ". În 2010, Facebook a anunţat „Open Graph", care a conectat profilul şi reţeaua unui utilizator la alte locuri de călătorit online. Nu mai era doar o reţea socială din topul Web.

Facebook a refăcut Web-ul în sine, aşa cum a spus Mark Zuckerberg, „mai social, mai personalizat şi mai conştient în mod semantic". Compania le-a permis cercetătorilor universitari să apeleze la colecţiile sale de informaţii, mergând pe convingerea că fluxurile de informaţii mai libere şi mai transparente servesc unui bine mai mare.

Zuckerberg a avut un simţ profund al locului său în istoria Văii pe măsură ce averea şi influenţa companiei au crescut. Noi dezvăluiri arată că adoptase faimoasa obişnuinţă a lui Steve Jobs de a organiza şedinţe „walk and talk" în spatele clădirii Facebook, pentru a avea o vedere cuprinzătoare asupra locului de naştere al multor nume simbolice ale Văii: Shockley şi Fairchild, Intel şi Apple, Netscape şi Google.

Eventual, el arăta către aceste firme, apoi se întorcea spre partenerul de dialog, pentru a puncta. Facebook „în cele din urmă va fi mai mare decât toate companiile" pe care tocmai le menţionase, şi-a amintit o persoană care atunci abia spera să se angajeze. „Dacă m-aş înscrie în companie, aş putea face parte din toate acestea", gândea inevitabil proaspătul recrut. Revista *Time* a fost de acord că tânărul CEO făcea istorie, devenind Persoana Anului 2010.

Marca timpurilor

Ca alte generaţii de companii tech de dinainte, Facebook şi-a datorat succesul nu numai talentelor creatorilor săi, ci şi momentului istoric în care a crescut. Neîncrederea îndelungată în guvern, în apărătorii tradiţionali şi descentralizarea mass-media americană s-au accelerat rapid în epoca post 9/11, cu ajutorul Internetului.

Când viaţa reală părea îngrozitoare, social media era o relaxare binevenită

Facebook s-a cocoţat pe spirala deja frenetică a televiziunii prin cablu, pe reclamele magazinelor online şi pe fluxuri RSS şi Google News care indicau „poate vă interesează şi asta". Epoca terorii şi războiul ce măcina Orientul Mijlociu au provocat o dorinţă de a simţi un tărâm familiar, pentru o comunitate (de familie) şi a crescut suspiciunea faţă de străini şi minorităţi religioase, „ei" versus „noi". Când viaţa reală părea îngrozitoare, social media era o relaxare binevenită.

Însă Facebook şi alte reţele de socializare au umplut şi un gol cultural creat de o jumătate de secol de eliberare politică şi tulburare economică, dispariţia ligilor de bowling şi, a picnicurilor bisericeşti şi a întâlnirilor sindicaliste care au ţinut America unită în conformitate şi comunitate la mijlocul secolului trecut.

Social media a devenit o piaţă a oraşului mai cosmopolită, una care a trecut graniţele naţionale, a lansat voci noi şi a creat relaţii care se puteau transforma în prietenii în viaţa reală. A transformat toată lumea într-un editorialist, un filosof, un activist - chiar dacă acel activism însemna atunci să dai „like" la o părere.

Atât Facebook, cât şi Twitter, o platformă socială proiectată iniţial pentru 140 de microbloguri, au devenit mecanisme puternice de organizare şi comunicare politică în timpul mişcărilor Arab Spring şi Occupy Wall Street din 2011.

Twitter a obţinut rapid un număr disproporţionat de utilizatori afro-americani şi „Black Twitter" a devenit o platformă puternică atât pentru activism civic, cât şi pentru schimb cultural. Cea mai puternică mişcare de justiţie rasială din deceniul doi al secolului, Black Lives Matter, a început ca un hashtag pe Twitter. Şi în campaniile prezidenţiale din 2008 şi 2012, candidaţii au utilizat reţelele de socializare ca un instrument puternic pentru a ajunge la grupuri ţintă de potenţiali votanţi, precum şi pentru a utiliza platformele mass-media libere pentru a transmite mesaje necenzurate.

FOTO: KIMBERLY WHITE/CORBIS/GETTY; DAVID RAMOS/GETTY

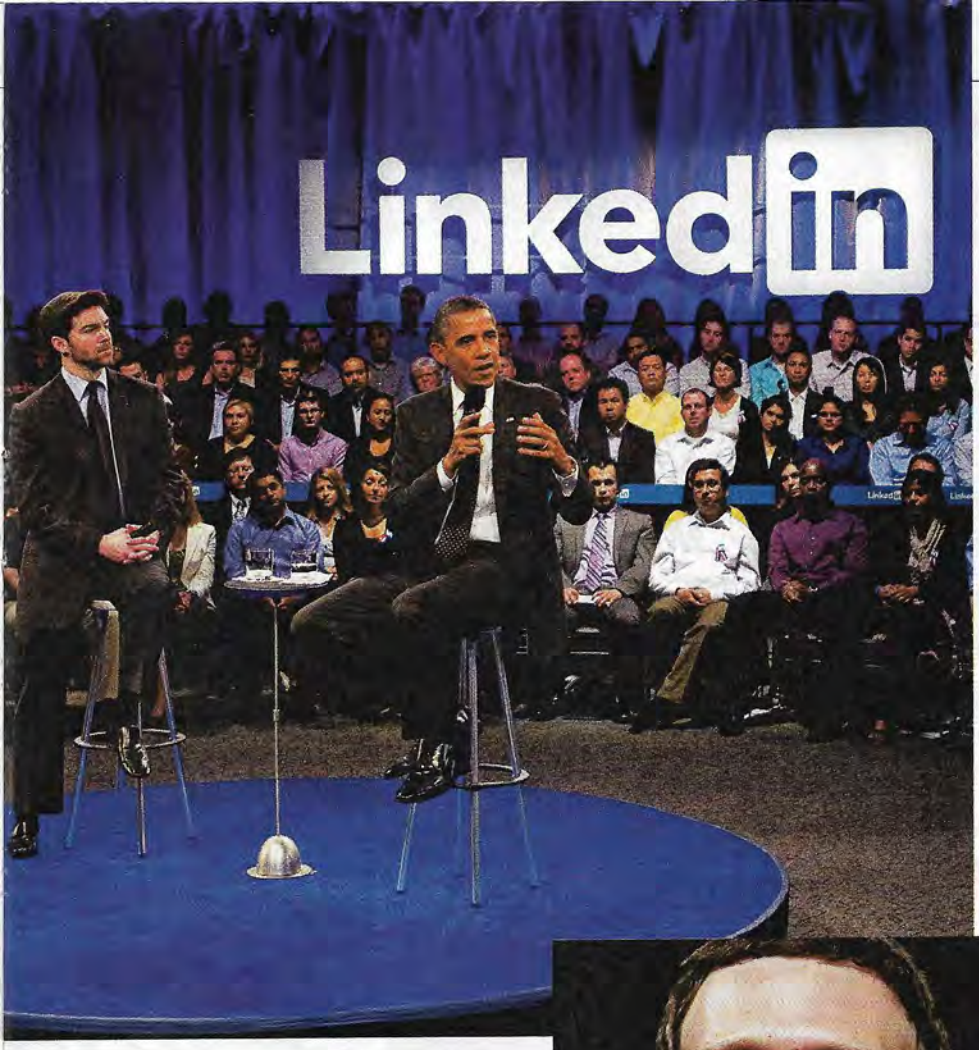

PUTEREA REȚELEI
Obama (stânga) a înțeles cum să folosească rețelele sociale mai eficient decât adversarii săi politici. Facebook-ul lui Zuckenberg (jos) a remodelat rețelele sociale.

Președintele Social-Media

Puțini au utilizat platfomele de social-media mai devreme și mai bine decât Barack Obama. Ca și Zuckerberg, senatorul din Illinois era practic un necunoscut în 2004, apărând în lumina reflectoarelor internaționale datorită carismei sale remarcabile, viziunii singulare și a unui moment norocos.

Jucătorii din Silicon Valley căutau un nou băiat-minune, ca urmare a succesului lui Sergey Brin și Larry Page de la Google, și l-au găsit pe Zuckerberg. În mod similar, democrații obosiți ai lui Clinton, care s-au opus deciziei Administrației Bush de a merge la război în Irak (și candidata Hillary Clinton din 2008 a votat pentru asta), au găsit în Obama o față proaspătă și o voce convingătoare.

La fel cum făcuse Franklin Roosevelt la radio și John F. Kennedy la TV, Barack Obama a pus bazele mass-media sociale mai temeinic și mai creativ decât rivalii săi politici și a format o relație strânsă și amicală cu Valea în acest proces.

Eric Schmidt de la Google a devenit un donator și consilier. Chris Hughes, membru al echipei originale de la Harvard a lui Zuckerberg, a plecat de la Facebook pentru a servi drept noul guru media al lui Obama, ajutând campania să transmită mesaje țintite la fel de cool, proiectate ca Web 2.0 în sine.

Operațiunile tradiționale de poștă directă nu puteau ține pasul cu paginile de Facebook ieftine și virale. Un tweet bine formulat de către candidat ajungea la mai mulți alegători decât orice discurs plictisitor. Bill Clinton a câștigat voturile comunității tehnologice la începutul anilor 1990, dar inimile și portofelele noii generații erau cu Obama.

Când studenții voluntari de la Stanford au năvălit în birourile executivilor din Palo Alto, directorii s-au aliniat pentru a face donații mari. Un reporter nota că debutul campaniei lui Obama în Vale a fost cea mai valoroasă lansare.

După ce și-a început mandatul în 2009, comandantul-șef a devenit o prezență familiară în oraș, organizând ședințe la Facebook și LinkedIn, convocând colectori de fonduri cu bilete consistente și bucurându-se de cine private cu titanii tehnologiei.

Un CEO de la John&Ann Doerr din Woodside și-a amintit de una dintre cele mai valoroase reuniuni din istoria netului, Zuckerberg, Schmidt și Jobs alături de soții Doerr și de Obama la aceeași masă.

Înapoi la Washington, președintele a făcut eforturi pentru cablarea în școli și a reinventat birocrația pe baza unui nou software. El a apelat la aliații săi tehnologici și la donatori după căderea dezastroasă a site-ului din planul său de îngrijire a sănătății. Obama l-a angajat pe primul ofițer tehnologic principal al națiunii, a înființat Biroul Casei Albe pentru Știință și Tehnologie și a postat fotografii de la târguri de știință pentru a încuraja copiii să devină ingineri. El a găzduit un Reddit Ask Me Anything („Hei, toată lumea – Aici, Barack", a început președintele), a avut milioane de adepți pe Twitter și a angajat un număr mare de oameni care lucraseră cândva la Google. La rândul lor, oamenii

lui Obama și-au croit adesea drum spre Silicon Valley, după ce și-au terminat mandatul în serviciul public.

Spre sfârșitul mandatului său, într-o victorie finală și importantă pentru frontul informațiilor libere, Comisia Federală a Comunicațiilor a lui Obama s-a aliniat cu Valea (și împotriva companiilor telecom) cu privire la problema fierbinte a „neutralității netului", care împiedica furnizorii de servicii de Internet să blocheze sau să încarce prețurile pentru un anumit conținut. Obama i-a admirat cel mai mult pe capitaliștii tehnologiei și s-a bazat pe ei. S-a consultat cu Doerr, Schmidt și alții, în privința vieții de după președinție și, la un moment dat, a cochetat cu ideea de a deveni capitalist de risc, ca Doerr.

America a devenit și mai fracturată și mai fragilă de-a lungul președinției lui Obama, totuși el a rămas optimist în ceea ce privește potențialul rețelei de socializare de a reduce diviziunea. Nici măcar o creștere a atacurilor cibernetice străine și a încălcărilor normelor de securitate online nu a redus speranța președintelui că ar putea fi depășite multe dacă tehnologia și guvernul ar sta la aceeași masă.

„Sunt absolut sigur că, dacă vom continua să lucrăm împreună într-un spirit de colaborare, ca toți acei inovatori de dinaintea noastră, munca noastră va dura, ca o mare catedrală, în secolele ce vor urma", a declamat președintele în fața unei mulțimi de admiratori în timpul unui summit de cibersecuritate la Stanford, organizat de Casa Albă în 2015.

„Și acea catedrală nu va fi doar a tehnologiei, ci va fi a valorilor pe care le-am încorporat în arhitectura acestui sistem. Va fi a confidențialității și a comunității. Și va fi despre conexiune". Mark Zuckerberg nu ar fi putut s-o spună mai bine.

→ *Din* The Code: Silicon Valley and Remaking of America. *Publicată prin acord cu Penguin Press, membru al Penguin Random House LLC. Copyright © 2019 de* **Margaret O'Mara.**

CĂRȚI

Margaret O'Mara: Media socială a făcut și bine, și rău

DE MEREDITH WOLF SCHIZER

Cum v-a venit ideea pentru această carte?
Studiez istoria industriei de tehnologie de multă vreme și oamenii mă tot întrebau: „Cum a reușit Silicon Valley?" și „Cum putem construi altă Silicon Valley?". Am scris cartea pentru a răspunde acestor întrebări.
De asemenea, mi-am propus să arăt cum, în ciuda tuturor iconoclasmelor sale perturbatoare, care implică riscuri, Valea a fost întotdeauna profund conectată și modelată de alte locuri și oameni: Wall Street, Washington D.C. și huburi tehnologice precum Boston și Seattle. Nu putem separa povestea acestor extraordinare companii și antreprenori de istoria mai largă a culturii, politicii și antreprenoriatului de afaceri modern american – au fost tot timpul interconectate.

Ce obstacole ați întâlnit când ați făcut cercetări pentru carte și cum le-ați depășit?
Povestea e amplă. De la Războiul Rece, la servere și computere, internet, telefonie mobilă și media sociale, e mult de acoperit. În plus, tehnologia se mișcă rapid. Scriam despre trecutul foarte recent și istoria încă în evoluție a celor mai mari jucători din tehnologia de azi. Când am început acest proiect, acum șase ani, lumea politică și media erau destul de optimiste cu privire la puterea tehnicienilor din Silicon Valley de a schimba lumea în bine. Acum, sentimentele sunt mai sumbre. Adevărata poveste se găsește undeva la mijloc – o poveste despre minuni tehnologice și puncte oarbe critice, despre triumf antreprenorial și eșec instituțional, despre capacități umane și a slăbiciuni.

Care considerați că ar fi beneficiile rețelelor sociale? Dar dezavantajele?
Social media a făcut lucruri remarcabile în relativ scurta sa viață. Conectează și reconectează prieteni îndepărtați și pe cei dragi, oferă momente de distracție și plăcere și îi poate face pe oameni să înțeleagă că nu sunt singuri în lume. Dar aceeași inginerie care încurajează aceste conexiuni și conversații poate să privilegieze vocile cele mai tari și mai furioase din cameră.
Provocarea, acum pentru tehnicienii din Silicon Valley – și pentru noi toți – este de a găsi căi de a valorifica energia creativă a social media și de a diminua tendințele sale distructive.

Nu va fi ușor, dar e esențial. Impuneți limite fiicei dumneavoastră pentru accesul la rețele sociale?
Ca toate familiile, și noi căutăm să ne dăm seama care este cea mai sănătoasă și fericită cale de a trăi într-o lume plină de ecrane. Doar fiica noastră mai mare, de 13 ani, are telefon. Nu e foarte performant și nu are aplicații de rețele sociale. Poate comunica prin telefon, sms sau e-mail, dar niciun aparat electronic nu e permis în dormitoare.

Dar dumneavoastră?
Deși scriu despre lumea on line, trebuie să fiu offline pentru a pune cuvinte potrivite pe pagină. Add-on-ul pentru browser Freedonm [o aplicație care blochează Internetul pentru o perioadă prestabilită de timp] face toți banii.

iPhone sau Android? Apple sau Windows?
E ciudat pentru cineva care vine din orașul de naștere al Microsoft să recunoască asta, dar sunt un utilizator Apple până la capăt.

FOTO: JIM GARNER

MATINALUL #1 DIN ROMÂNIA

KISS FM

LUNI-VINERI • 06:00-10:00

ÎNOT

Campion olimpic de tineret la 14 ani

Înotătorul român David Popovici a devenit cel mai medaliat sportiv al delegației țării noastre prezentă la ediția din acest an a Festivalului Olimpic de Tineret European (FOTE) de la Baku.

DAVID POPOVICI A STABILIT un nou record al competiției la FOTE 2019 în proba de 100 de metri liber, cu timpul de 49.82 secunde, acesta fiind și cel mai bun timp înregistrat vreodată pe această distanță de un sportiv de 14 ani.

Totodată, este și noul record național la categoriile 15-18 ani și barem B de calificare la Jocurile Olimpice de la Tokyo 2020. Precedentul record era de 49.87 secunde și era deținut de către Robert Glință.

Dar performanțele lui David Popovici la FOTE nu s-au oprit aici. După aurul de la 100 de metri, a doua zi a obținut argintul la 50 de metri liber, apoi a luat și argintul la proba de 200 de metri liber cu timpul de 1:50.93, care este și un nou record național la categoriile 15-16 ani. Însă David va împlini 15 ani pe 15 septembrie.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Recomandarea medicului

Povestea sportivă lui David începe la patru ani, atunci când a fost diagnosticat cu scolioză de către medicul pediatru, care le-a recomandat părinților să-l ducă la înot. Așa a ajuns la bazinul de la Lia Manoliu câteva veri, unde a fost inițiat de antrenorii Bogdan Stroe și Bogdan Manea. Nu mai avusese sportivi în familie și, totuși, la un moment dat, copil fiind, și-a dorit să înceapă performanța. Așa l-a cunoscut pe antrenorul Adrian Rădulescu, cel care îl pregătește și în prezent. Dar rezultatele nu au venit chiar de la primele competiții.

„Primele rezultate au apărut cam la doi ani după ce am început perfor-

David Popovici are cel mai bun timp înregistrat vreodată la 100 m liber de un sportiv de 14 ani

manța, adică atunci când aveam nouă ani. Începusem să câștig campionate municipale și cupe, dar nimic la nivel național încă", povestește David.

Apoi, la 10 ani, a doborât primul record național în proba de 50 de metri spate. Era doar începutul. În următorii ani, aveau să urmeze zeci de recorduri naționale.

În martie, la Campionatele Naționale de la Bacău, pe parcursul celor cinci zile de concurs, David a demonstrat că poate să concureze chiar și cu seniorii, reușind să se claseze pe podium în toate probele la care a participat.

Însă vârful lui de formă a fost la Festivalul Olimpic de Tineret European, organizat la Baku - Azerbaidjan, la sfârșitul lunii iulie.

Antrenamente multe, dar și școală

Dar aceste performanțe au prețul lor. David face nouă antrenamente pe săptămână, de câte două ore fiecare. În timpul unui antrenament înoată șase kilometri. Pe timpul școlii, se trezește la 4.00, iar la 5.45 este în bazin pentru a putea ajunge la cursurile Colegiului Național George Coșbuc din București, mediul perfect pentru personalitatea lui. După amiaza are al doilea antrenament. „Stau bine și cu școala, încerc să echilibrez balanța dintre sport și lectură, iar până acum mi-a ieșit. Îmi place să îmi petrec timpul liber împreună cu prietenii mei, indiferent ce facem", spune David zâmbind.Nu are un sportiv drept model, crede însă foarte mult în el însuși: „Nu m-am gândit ce aș vrea să fac pe lângă înot, mi se pare că nu are sens să o fac acum. Este prea devreme, îmi voi face griji pentru asta mai târziu".

David nu crede că există anumite condiții pe care un sportiv de performanță ar trebui să le îndeplinească pentru a reuși în cariera lui sau a ei.

Ce urmează

Adrian Rădulescu (29 de ani) îl antrenează pe David de la 9 ani, iar tânărul înotător spune că între ei este o relație de prietenie bazată pe respect.

„David a venit la clubul nostru când avea 9 ani și de atunci ne vedem aproape zilnic. Când am început să lucrăm împreună, el era mereu în căutarea distracției, dar am descoperit că reacționează foarte bine dacă îi explici ce urmărești să învețe la antrenament", își amintește antrenorul Adrian Rădulescu despre începutul colaborării cu David. Și timpul a arătat că ei au găsit împreună cea mai bună cale spre performanță. Însă e doar începutul. Competițiile importante la care cei doi urmăresc să obțină rezultate bune sunt: Campionatul European de Juniori, Campionatul Mondial de Juniori, Jocurile Olimpice de Tineret.

Pregătirea unui sportiv de top este însă o ecuație complexă, din care fac parte mulți profesioniști.

„La pregătirea lui David au participat Ionuț Iordan, din postura de preparator fizic, și Dragoș Luscan, din postura de kinetoterapeut", spune Adrian Rădulescu.

Pentru viitor, antrenorul își dorește ca David să fie sănătos și să aibă în continuare răbdare cu procesul lui de dezvoltare.

Altfel, Adrian Rădulescu lucrează la Clubul Sportiv Navi cu vreo 30 de sportivi (cadeți și juniori), printre ei fiind mai mulți campioni naționali, deținători de recorduri naționale și membri ai lotului național de juniori.

ECHIPA DE ÎNOT A ROMÂNIEI s-a clasat pe locul 5 în ierarhia națiunilor de la FOTE, în fața unor țări precum Ungaria și Spania (stânga).David Popovici și antrenorul Adrian Rădulescu, sărbătorind succesul de la Baku (jos)

FOTO: ARHIVA PERSONALĂ

01 Hanalei Bay, Hawaii
Acest oraș de țărm perfect ca în fotografii din insula Kauai este magic. Cu cascade în spatele tău și valuri superbe în fața ta, este o plajă adorată atât de surferii amatori, cât și de profesioniști.

03 Troncones, Guerrero, Mexic
Valuri decente de toată mărimile sunt prezente tot timpul anului pe plajele din fostul sat de perscari, acum un hotspot de surf. Pentru începători, este Playa Troncones, cu valuri mai calme, iar pentru cei care vor provocare, există și valurile mari, zdrobitoare de la Troncones Point.

06 Carrapateira, Portugalia
Spre deosebire de sora sa mai faimoasă și mai violentă, Praia do Norte din Nazaré, cu valuri de până la 30 de metri înălțime, plajele din Carrapateira au valuri mai ușor de călărit. Și, de obicei, sunt goale.

02 Malibu, California
Este ușor să uiți că Malibu nu a fost dintotdeauna casă pentru cei bogați și faimoși, ci pentru o comunitate mică de surferi. Plaja Surfrider este încă populară, căci și turiștii și localnicii călăresc valurile relativ calme de sub stâncile din Malibu.

04 Fernando de Noronha Island, Brazilia
Această insulă mică din nordul Braziliei are valuri și de până la cinci metri înălțime. Bonus: este curată, spre deosebire de unele dintre celelalte plaje faimoase din Brazilia. Bonus dublu: se pot face scufundări senzaționale.

05 Muizenberg, Africa de Sud
Considerată locul de naștere al culturii surf în Africa de Sud, această suburbie din Cape Town este locul unor valuri absolut superbe, dar și al celor care caută rechini, căci Marele Alb poate fi văzut de pe stâncile din jur.

01: BJONESMEDIA/GETTY; 02: FRANKVANDENBERGH/GETTY; 03: PAPHOTO/ALAMY; 04: SAMBAPHOTO/LEONARDO PAPINI/GETTY; 05: SHAUN/GETTY; 06: MAURICIO ABREU/GETTY; 07: CHRISTIAN ASLUND/GETTY; 08: SALLY DILLON/GETTY; 09: SILVRSHOOTR/GETTY; 10: MANFRED GOTTSCHALK/GETTY

07 Killer Point, Taghazout, Moroc
La nord de Agadir se găsește micuțul sat pescăresc Taghazout, care a găzduit surferi încă din anii 1960. Killer Point, numit așa după balenele ucigașe din zonă, este locul unor valuri puternice, perfecte.

09 Insula Shikoku, Japonia
Cea mai mică dintre insulele principale din Japonia, Shikoku este destinația pentru un pelerinaj budist, pentru castelul feudal Matsuyama Castle și pentru surf minunat. Pentru a evita frigul, totuși, atacați valurile dinspre coasta de sud-est, în timpul sezonului de vârf, care durează din iunie până în noiembrie.

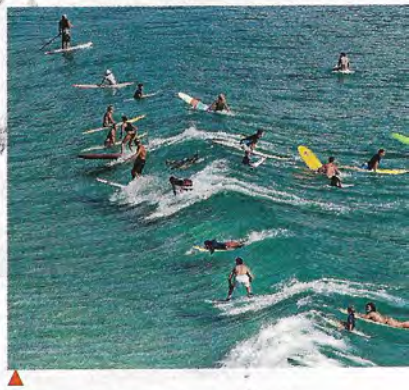

10 Byron Bay, New South Wales, Australia
Unul dintre locurile legendare pentru surf din lume, orașul ultra relaxat Byron Bay, are de toate: ape calzi, valuri gata de escaladat și chiar și epave în zona de scufundări. Dar fiți atenți: deși au fost montate plase, un rechin tot s-a strecurat în februarie și a mușcat un om.

08 Cloud 9, Siargao Island, Philipine
Cloud 9 este numele celui mai faimos val care bântuie insula. Localnicii dau lecții de surf, dar valurile puternice și coralul care taie ca o lamă fac ca acest loc să nu fie unul bun pentru cei neexeperimentați.

PE HARTĂ

Cele mai bune locuri din lume pentru surf

Aproape nimic altceva nu încorporează mai mult ideea de libertate, distracție și degajare ca surful. Sportul a pornit în Hawai și Pacificul de Sud în anii 1800, dar a fost adus în SUA continentală după ce Jack London a auzit despre surf și l-a lăudat într-un articol de revistă, în 1907. În anii 1960, surful a devenit mainstream, cu ajutorul trupei Beach Boys, iar acum s-a răspândit în toată lumea. Oriunde e un recif sau valuri mari, vei găsi aproape întotdeauna pe cineva cu placa. —*Paula Froelich*

30 DE ANI MAZDA MX-5

ADN păstrat și Jinba Ittai grefat

Mazda MX-5 sau Miata, pentru cei care au pierdut multe nopți jucând Need For Speed, cel mai vândut roadster din lume, a împlinit 30 de ani. Secretul succesului? ADN-ul păstrat cu sfințenie, alături de dezvoltarea și perfecționarea în detaliu a decapotabilei.

MAZDA MX-5 NU ESTE DOAR o mașină, este o poveste vie, un exemplu de urmat. Este absolut fabulos cum japonezii de la Mazda au reușit să păstreze și să perfecționeze noțiunea autentică de roadster (caroserie ușoară, deschisă și cu două locuri, capotă față lungă și plonjată, tracțiune spate, consolă spate scurtă și o distribuție ideală a maselor), în contextul degradării accentuate a percepției generale asupra automobilului și a plăcerii de a conduce din ultimii ani. Nu toată lumea caută mașini automate, pline de gadget-uri, care parchează singure sau încep să meargă din ce în ce mai autonom. Și nu toți pasionații au bani pentru modele premium sau supercar-uri, pentru că, da, dacă piața își păstrează trendul, mașini cu emoție se vor mai găsi doar în clasele superioare.

Cei de la Mazda au înțeles aceste aspecte, iar MX-5-ul a evoluat păstrându-și cu sfințenie ADN-ul. *Newsweek România* a participat la evenimentul internațional organizat la Augsburg, în Germania, pentru aniversarea celor 30 de primăveri ale roadster-ului și a avut ocazia unică de a testa consecutiv cele patru generații. Pe scurt, de 30 de ani, mașina e 60%-70% aceeași. În rest, japonezii au îmbunătățit exact ce și-au dorit clienții și au menținut MX-5-ul la zi cu ultimele tehnologii.

Un jurnalist, o idee, un roadster, patru generații

Se spune că MX-5-ul a luat naștere de la ideea unui jurnalist auto. Iar japonezii recunosc asta. În 1979, Bob Hall de la reputata revistă americană Motor Trend, care a crescut printre mașinile europene sport ale tatălui său (MG, Triumph, Austin-Healey și Alfa Romeo), iar în copilărie și-a petrecut mult timp în Japonia, a vizitat cartierul general Mazda din Hiroshima. S-a întâlnit cu Kenichi Yamamoto, la acea vreme coordonatorul departamentului „R&D" (Cercetare & Dezvoltare) al Mazda, și i-a povestit visul său de a combina tehnologia japoneză cu emoția mașinilor sport britanice. I-a făcut o schiță cu cretă pe o tablă, explicându-i cât de ușor ar fi să creeze o decapotabilă cu elemente de la Mazda Familia de la acea vreme, model cunoscut și drept 323 sau GLC, care avea motor dispus în față și tracțiune spate. Și i-a sugerat să încerce un Triumph Spitfire, pentru a înțelege exact filosofia unui roadster. Și se spune că Yamamoto l-a ascultat pe Hall și a testat Triumph Spitfire pe șosele pitorești din jurul orașului Hakone.

În 1984, Kenichi Yamamoto a devenit președintele Mazda. Un an mai târziu, a subliniat că o mașină trebuie să fie mai mult decât o unealtă, că trebuie să îmbogățească spiritul clien-

De-a lungul celor 4 generații, Mazda MX-5 și-a păstrat caracterul și a devenit cel mai vândut roadster din lume - peste 1 milion de unități

tului, și că o Mazda trebuie să posede întotdeauna o frumusețe funcțională. Iar în 1989, la Salonul Auto de la Chicago, a fost lansată prima Mazda MX-5 (NA). Sportiva ușoară și micuță, cu arhitectură tipică de roadster și faruri escamotabile, ca la celebra Mazda RX-7 cu motor rotativ, a câștigat imediat simpatia clienților cu filosofia Jinba Ittai, care, astăzi, pune accentul pe simbioza dintre „jocheu" și caii putere la bordul tuturor modelelor Mazda. A doua generație, „NB", a venit în 1998, a treia, „NC", care a preluat câteva linii de design de la conceptul Mazda Ibuki, în 2005, iar cea de-a patra generație a celui mai vândut roadster din lume a fost introdusă în 2015, cu o interpretare la scară a design-ului Kodo – Sufletul mișcării.

Ediție specială Mazda MX-5 30th Anniversary

Indiferent de generație, MX-5-ul este o jucărie aproape perfectă, care a ținut pasul cu vremurile, cu un raport preț/plăcere de a conduce imbatabil. Dacă „NA"-ul avea 3.970 de milimetri lungime, „ND"-ul actual are 3.915 milimetri. Lățimea a crescut, însă, de la 1.675 la 1.735 de milimetri, iar poziția la volan a fost mult îmbunătățită ergonomic.

Apoi, dacă în cazul primelor două generații, suspensiile erau mai tip „bărcuță" și frânele mai lenețe, la „NC" a fost mai bine. Iar în cazul „ND"-ului 30th Anniversary vorbim despre suspensii sport semnate de Bilstein, frâne Brembo și diferențial spate autoblocant, elemente care îți permit să te joci în voie cu cei 184 de cai putere dezvoltați de motorul aspirat de 2.0 litri. Nu în ultimul rând, cutia de viteze manuală, în șase trepte, este o adevărată operă de artă, cum nu prea mai găsești decât la mașinile cu mult mai multe pretenții.

În concluzie, Mazda MX-5 e strâmtă, zgomotoasă, naturală și egoistă, dar te face să te simți tânăr, mereu tânăr, și transmite plăcerea de conduce peste generații. N ***(Răzvan Scăeșteanu)***

It Rocks!

www.rockfm.ro

SĂNĂTATE

Silueta și dieta

Obezitatea a ajuns o adevărată epidemie, peste 30 la sută din populație la nivel global fiind supraponderală și obeză. Mijloacele medicale de luptă cu această hidră sunt complexe, dar foarte multe lucruri țin de fiecare dintre noi.

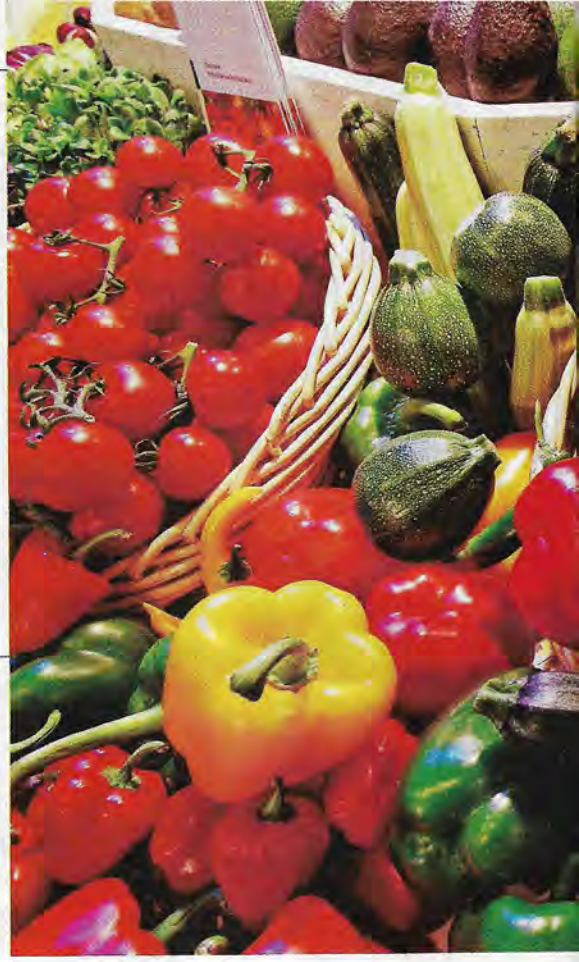

PROBLEMA A DEVENIT ATÂT DE serioasă, încât obezitatea este considerată boală, atât pentru comorbidităţile asociate, cum ar fi diabet zaharat, hipertensiune arterială, gută etc., cât şi din cauza complicaţiilor ortopedice, cardiovasculare, genitomamare, oncologice. Mai este şi latura psihologică, aceea de a înlătura stigmatizarea obezilor, aceştia fiind consideraţi, în trecut, ca singurii răspunzători şi vinovaţi de greutatea lor excesivă. Sunt şi voci medicale care consideră că încadrarea obezului în categoria bolnavilor îl predispune pe acesta la fatalism, la ideea că moştenirea genetică îl domină şi îl privează de motivarea de a mai face ceva pentru a slăbi.

Până la urmă, s-a decis încadrarea obezităţii ca boală cronică, iar de această hidră cu multe capete se ocupă o echipă pluridisciplinară de medici: diabetologi, endocrinologici, de medicină internă, nutriţionişti şi chirurgi.

De ce ne îngrăşăm

Cine e de vină, de fapt, că suntem graşi sau că ne îngrăşam foarte uşor? Faptul că avem bunici sau părinţi cu probleme de greutate, adică moştenirea genetică sau alimentaţia dezechilibrată, abundentă, cu exces de zahăr, combinaţii proteinolipidice , fastfood, sucuri etc. adică mediul.

Pasteur a fost cel ce a susţinut importanţa atât a terenului, cât şi a virusului. Adaptând ideea, apariţia obezităţii este urmarea întâlnirii nefaste dintre o genetică ce predispune şi un mediu favorizant obezogen.

Sunt peste 200 de gene implicate în etiologia obezităţii, iar 70% din variabilitatea greutăţii este moştenită. Vedem asta la studii făcute pe fraţi, gemeni monovitelini sau gemeni adoptaţi, studii realizate în diferite zone ale globului. Există gene ale căror mutaţii sunt atât de severe, încât obezităţile ce apar - numite monogenice- nu ţin cont de mediu, adică, pe scurt, oricât de sănătos aş mânca, tot sunt obez.

La polul opus, sunt alte zeci de mutaţii, nu foarte severe, care se manifestă în mediu ce favorizează îngrăşarea, adică mănânc mult şi prost şi mă îngraş mai uşor decât alţii.

Ca să fie lucrurile şi mai complicate, există epigenetica, adică modificările la nivel de ADN din cauza impactului mediului, adică ce bem şi ce mâncăm. Mai grav este că aceste modificări sunt transmise şi urmaşilor, deci perpetuăm plusul ponderal tot mai mult.

Mai nou, s-a descoperit că un mecanism anti-înfometare, care îi salva pe strămoşii noştri de subnutriţie în perioade critice, a devenit acum un factor cheie în obezitatea epidemică. Este vorba de proteina RAGE, însă acesta este doar un exemplu. Săptămânal apar noi proteine, noi mecanisme para sau autocrine ale unor hormoni ce influenţează foamea, saţietatea, consumul de energie, depunerea de grăsimi. De asemenea, apar şi posibile medicamente pentru slăbit. Dar de la teorie la practică este drum lung. Puţine medicamente sunt pe piaţă care să nu facă rău şi să fie eficiente. Sunt foarte multe false, scumpe, inutile şi periculoase, pe deasupra, sub formă de ceaiuri, tincturi, capsule etc.

Ce e de făcut? Rămân armele noastre de toate zilele: alimentaţia echilibrată şi mişcarea fizică.

DE

DR. ANTONELA BURLACU

Diete sau dieting?

Internetul duduie de diete date de medici, în general nutriţionişti, endocrinologi, cardiologi şi ţinute de vedete din varii domenii. Diete pentru trei zile, 10 zile, 30 zile, low carb, low fat, Paleo, Keto, Mediteraneeană, Disociată, Rina, Montignac, Atkinson, South Beach, Mayo şi cea mai nou venită „in-

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

termitent fasting". Este o căutare febrilă după dieta perfectă. Să slăbim repede și fără efort, dacă se poate mâncând ce ne place și, după ce o încheiem, să nu ne mai îngrășam.

Unele diete promit că scăpăm de 10 kilograme în trei zile sau alte aberații imposibil de crezut de o persoană cu minime cunoștințe medicale. „Easy goes, easy comes". Acele kilograme care se duc repede sunt, de fapt, pierderi hidroelectrolitice și dacă restricția calorică continuă, se pierde masă musculară.

Unele diete sunt serioase, bazate pe mecanisme fiziopatologice și asigură succesul dacă sunt ținute corect și suficient de mult timp. Pentru că, surpriză, hipotalamusul nostru, centrul de comandă neuroendocrin, ține minte greutatea de la care am plecat. Dacă scăderea în greutate este prea rapidă și se revine prea repede la alimentația dinainte, hipotalamusul va face tot ce știe să ne aducă înapoi la aceeași greutate. Asta înseamnă creșterea apetitului prin varii hormoni și reducerea cheltuielii de energie.

Unele diete sunt serioase, bazate pe mecanisme fiziopatologice și asigură succesul dacă sunt ținute corect și suficient de mult timp

Așadar, o mare parte a dietelor, vorbind de cele real documentate, sunt la fel de bune și la fel de ineficiente, în funcție de fiecare pacient care le urmează. Pentru că mai e o surpriză, rata metabolismului bazal, adică ceea ce cheltuim ca să ne ținem în viață (respirație, circulație, digestie), scade cu vârsta și cu cât ținem mai multe diete.

Sună descurajant. Condamnați la obezitate din cauza unor gene nefaste sau a avalanșei gastronomice, ținem diete cu stoicism și slăbim, dar imediat ce încetăm, ne îngrășăm la loc. Ce rost are efortul?

În toate cărțile despre obezitate, prima frază la capitolul tratament începe cu modificări ale stilului de viață, adică indicații igienodietetice.

Este vorba de a face schimbări, dacă se poate, de cât mai devreme, în viața noastră și mai ales a copiilor noștri. Schimbări legate de comportamentul alimentar, adică de cum, când și ce mâncăm.

Comportamentul alimentar se formează în primii doi ani de viață. Numărul de celule adipoase este determinat genetic, dar se poate multiplica în primii trei ani de viață, din cauza unor greșeli de alimentație.

Există praguri hormonale la care apare un salt statural și ponderal mai ales, la care trebuie să fim cu grijă la alimentație și mișcare: vârsta de 6-7 ani, prima menstruație, trecerea la adult tânăr, 20- 21 de ani.

Prevenția obezității ar trebui să înceapă cu grija viitoarei mămici la ce mănâncă, să continue cu alăptarea minim șase luni și cu o diversificare corectă, trecând de mitul copilului dolofan și frumos. La fiecare etapă de vârstă există mici pași de făcut ce pot avea impact major asupra metabolismului , greutății și sănătății: sport de la vârste mici, diversificarea alimentației - mai ales cu fructe și legume, igiena somnului.

La vârsta adultă trebuie să alegem mișcarea de orice fel, porțiile mici și farfuriile pline de multe culori. Să fim gourmet, nu gurmanzi.

Nu putem fi toți perfecți, slabi, frumoși, deși se promovează modele de tot felul care ne pot frustra și deprima. Trebuie să ne străduim și să perseverăm, așa cum putem, pentru a deveni cea mai bună variantă a noastră, în funcție de vârstă, metabolism, gene, profesie și pasiuni.

DR. ANTONELA BURLACU
este medic primar endocrinolog competență ecografie endocrină

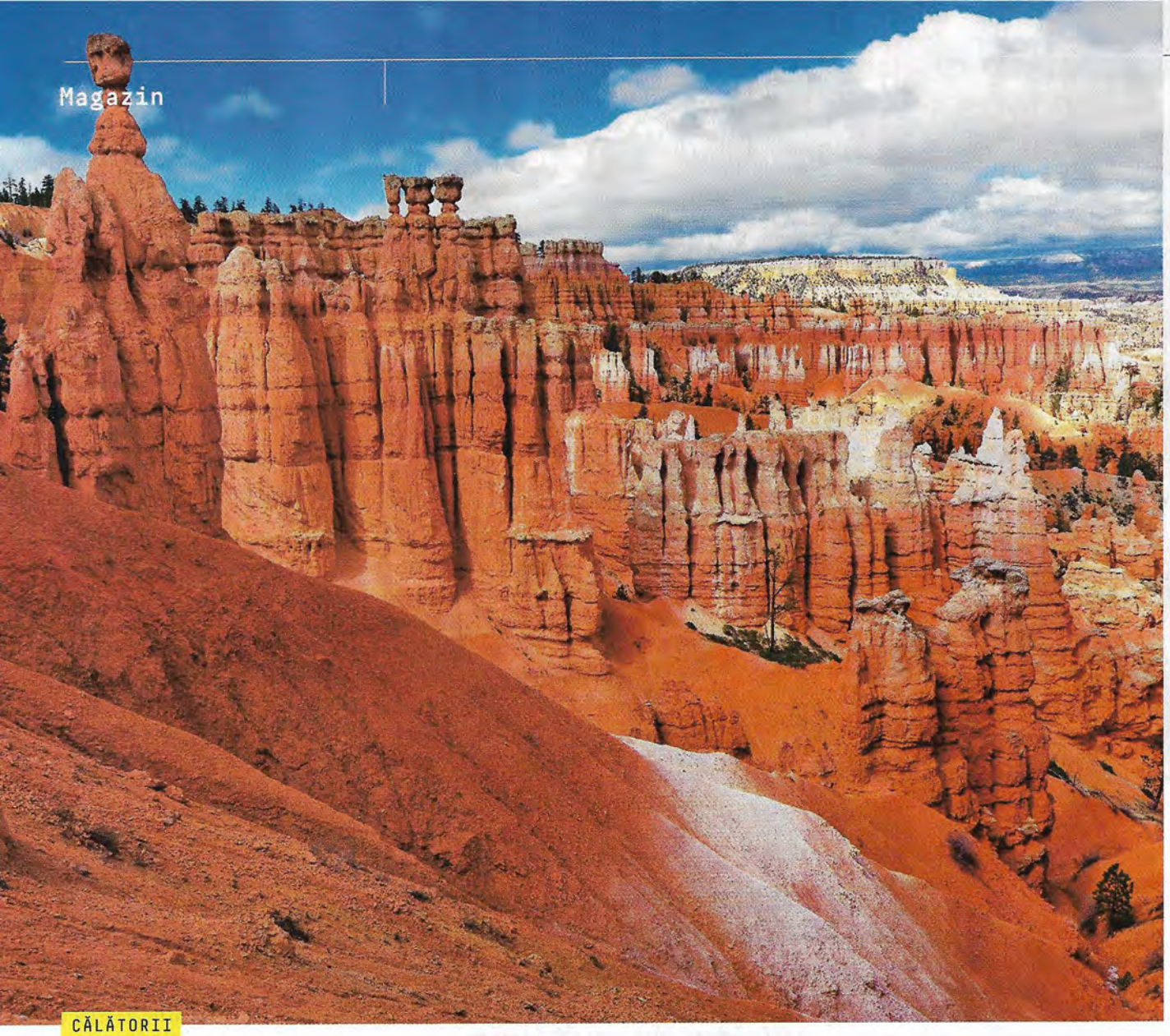

CĂLĂTORII

Incursiune pe Coasta de Vest a Statelor Unite

LOS ANGELES, MONTEREY, Carmel, San Francisco, Yosemite, Grand Canyon, Bryce Canyon și Las Vegas sunt doar câteva dintre punctele care merită bifate pe Coasta de Vest a Statelor Unite. O vacanță care să includă toate obiectivele din regiune ar putea fi ori prea lungă, ori costisitoare. Dar nu imposibilă. Așa că alegerea este la latitudinea fiecărui turist, principalele atracții putând fi descoperite și separat, fiecare având un farmec aparte și oferind experiențe de neuitat.

LA-ul, cel mai mare și mai popular oraș din California, poate fi punctul de plecare în incursiunea pe Coasta de Vest a SUA. Este mereu însorit, luxos și plin de experiențe de lifestyle. Iar Hollywood-ul, „cetatea filmului", și celebrul cartier Beverly Hills sunt după colț. O vizită în parcul tematic Wizarding World of Harry Potter și o plimbare pe Rodeo Drive nu trebuie să lipsească. Despre puțină relaxare și plajă pe lângă Santa Monica, nici nu mai vorbim.

Din LA, puteți merge spre Monterey, un oraș recunoscut pentru panoramele superbe asupra coastei Pacificului, și experimenta o mini-croazieră pentru a admira balenele (balene gri, balene cu cocoasa etc.). Norocoșii vor putea surprinde chiar și balene ucigașe. Apoi, dacă tot ați ajuns în Monterey, merită să faceți o călătorie pe celebra 17 Mile Drive, pe Autostrada 1 a Californiei, unul dintre cele mai spectaculoase

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU

razvan.scaesteanu@newsweek.ro

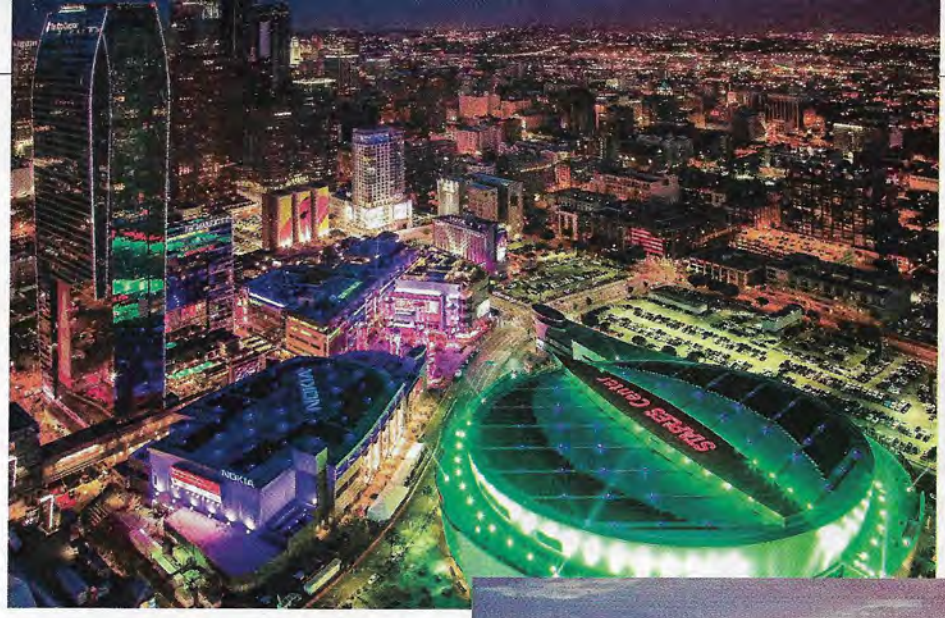

de kilometri, o lățime ce variază între 400 de metri și 24 de kilometri și atinge o adâncime maximă, sub nivelul platoului, de până la 1.600 de metri. Pentru ca experiența să fie maximă, în mai multe puncte există poduri din sticlă, pentru fotografii inedite, cu un mare potențial pe rețelele de socializare. Și, de asemenea, puteți lua în calcul un zbor cu elicopterul deasupra Marelui Canion.

Bryce-Canyon este un parc național, situat în partea de sud-vest a statului Utah, care include un canion spectaculos, ce seamănă cu un amfiteatru natural. Panorama este unică, mai ales la asfințit.

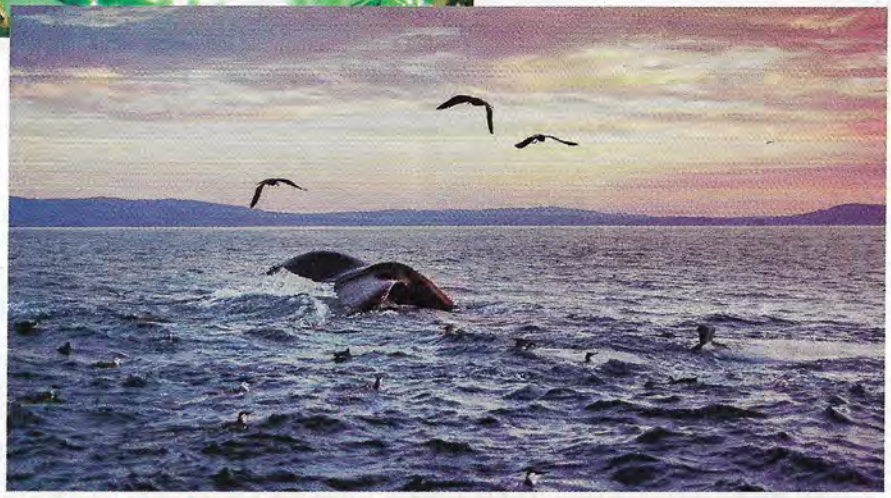

drumuri din SUA, săpat în stâncă, deasupra oceanului, sau un salt până la Point Lobos – numele derivă de la „Capul lupilor de mare" (Point of the Sea Wolves), deoarece sunetul lupilor de mare se aude până pe țărm. Și, dacă tot sunteți în zonă, merită să faceți o vizită și în orășelul Carmel by the Sea, pentru o degustare de vinuri, o experiență culinară și o plimbare pe plajă, precum și un mic ocol până la Pebble Beach, locul în care, în fiecare an, are loc celebrul concurs de eleganță pentru mașinile de epocă, Pebble Beach Concours d'Elegance.

În San Francisco, străduțele întortocheate, în rampă, cele opt serpentine celebre ale străzii Lombard și Podul Golden Gate sunt numai câteva dintre highlight-urile orașului. O croazieră la una dintre cele mai cunoscute închisori din lume, Alcatraz, este un „Must do".

Apoi, puteți merge către Parcul Național Yosemite, pentru o experiență unică în mijlocul naturii din Sierra Nevada. Aici, aveți la dispoziție 1.200 de kilometri de poteci pentru drumeții și o rețea de peste 550 de kilometri de drumuri, pentru a străbate cei 1.913 kilometri pătrați ai ariei protejate, care ascund, de exemplu, cea de-a cincea cascadă ca mărime din lume – Yosemite Falls, o floră și o faună spectaculoase și, nu în cele din urmă, El Capitan – cei mai mari monoliți expuși din granit (1.097 metri înălțime).

The Grand Canyon of the Colorado River sau, pe scurt, Grand Canyon este altă destinație de top de pe Coasta de Vest a Statelor Unite. Canionul, creat de fluviul Colorado prin săparea unui canal de eroziune în platoul înalt Colorado, are o lungime de circa 447

CĂLĂTORII

4 destinații pentru luna septembrie

CUM TEMPERATURILE SCAD ușor, iar școlile își deschid porțile, luna septembrie este perfectă pentru o vacanță liniștită, lipsită de înghesuiala specifică sezonului estival, sau pentru o escapadă de shopping ori o porție de aventură. *Newsweek România* vă propune patru destinații care merită luate în calcul în acest an.

München - Bere germană de cea mai bună calitate, servită în halbe uriașe, cârnați tradiționali (wurst) de toate felurile, „pretzeli" (covrigi bavarezi) rumeni și gogoșele delicioase, muzică, distracție și atracții pe alese, pentru toate vârstele. Cam așa se poate rezuma atmosfera celui mai popular festival din lume – Oktoberfest - care, din 1810 și până în prezent, se desfășoară anual în München. Anul acesta, Oktoberfest are loc între 21 septembrie și 6 octombrie.

Barcelona – Vremea este perfectă în septembrie în Barcelona, al doilea oraș ca mărime al Spaniei, după Madrid, și capitala regiunii Catalonia. Destinația are un caracter unic, îmbinând într-un mod relaxant și plăcut arta, cultura și istoria cu plaje late de nisip fin, restaurante gourmet și o viață de noapte tumultoasă. Nu în cele din urmă, o vizită în Barcelona nu e completă fără o aventură la shopping, mai ales că e vremea reducerilor de vară.

Frankfurt – Pasionații de mașini și tehnologie pot vizita IAA 2019, cea de-a 70-a ediție a Salonului Auto de la Frankfurt, unul dintre cele mai importante cinci evenimente de profil alături de cele organizate la Paris, Tokyo, Detroit și Geneva, în perioada 12-22 septembrie. Chiar dacă 22 de constructori au anunțat că nu vor participa la ediția din acest an, Salonul va oferi multe surprize, inclusiv lansarea noului SUV Ford Puma, construit la Craiova.

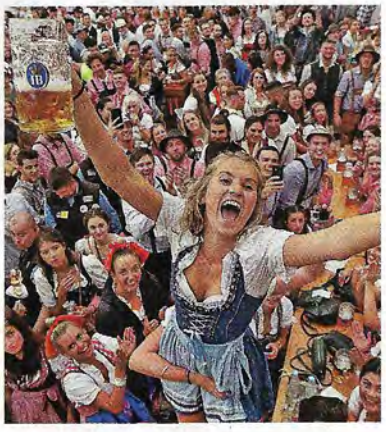

Shanghai – Festivalul Lunii, care anul acesta are loc între 13 și 15 septembrie, celebrează cea mai strălucitoare lună a anului și este cel de-al doilea eveniment ca importanță din China, după Noul An Chinezesc. Shanghai World Financial Center are cea mai mare punte de observație din lume, pentru o privire mai atentă asupra lunii, iar reflecțiile selenare în apa de cerneală a râului Huangpu sunt unice.

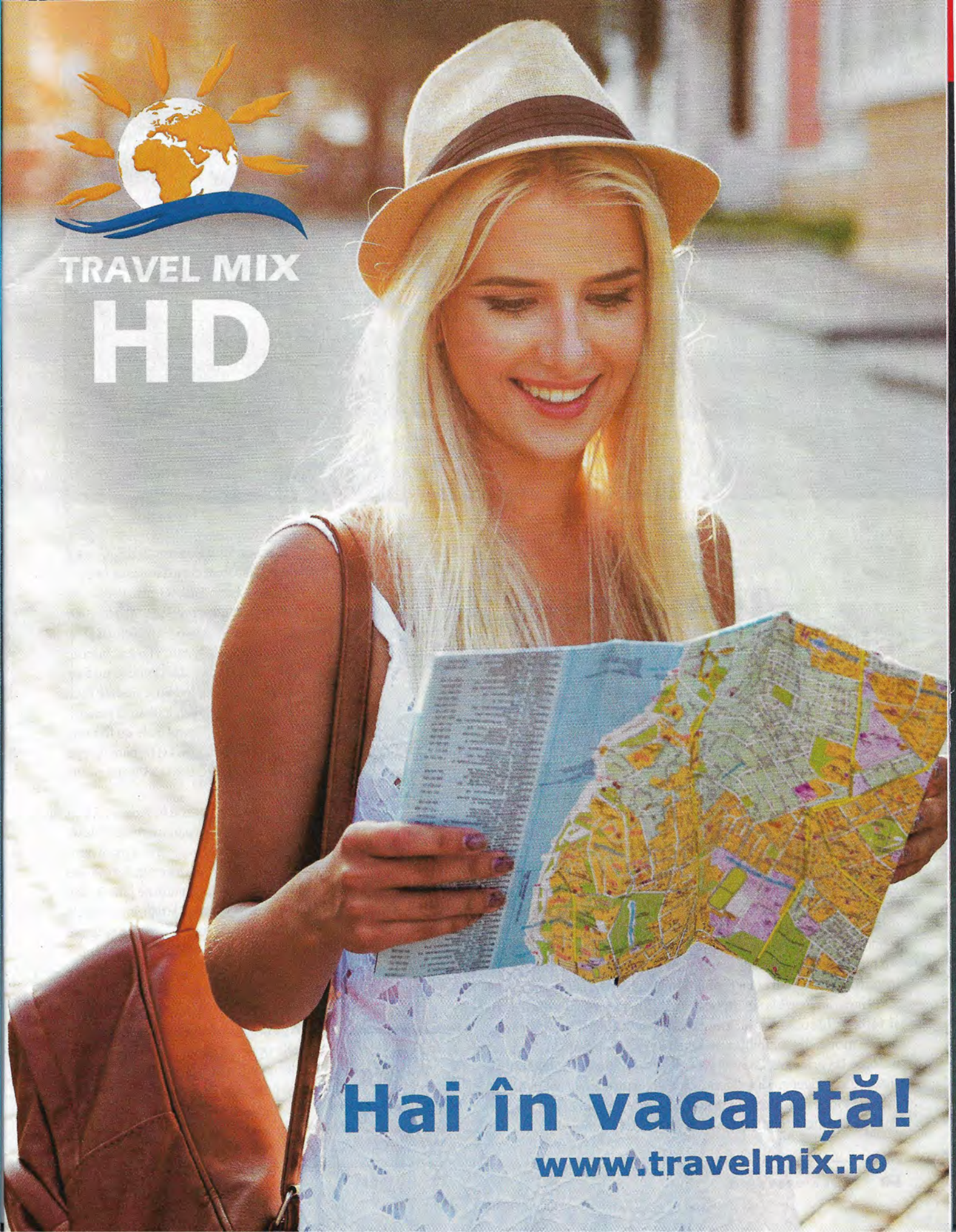
TRAVEL MIX
HD
Hai în vacanță!
www.travelmix.ro

TEHNOLOGIE

Tehnologia 5G și telefoanele disponibile în România

În momentul de față, tehnologia 5G este disponibilă în câteva zone din România, iar oferta de smartphone-uri compatibile este limitată.

CU VITEZE DE DESCĂRCARE ȘI încărcare echivalente cu cele oferite de conexiunile fixe la Internet, prin fibră optică, și latență apropiată de zero, cea de-a cincea generație de tehnologie de transmisie a datelor pentru rețelele celulare fără fir marchează intrarea într-o nouă eră a mobilității. 5G-ul nu se limitează la smartphone-uri și tablete (deocamdată, nu există niciun model disponibil), ci noua tehnologie favorizează dezvoltarea de sisteme și gadget-uri inteligente care interacționează între ele în timp real, de la platforme de gaming pe bază de realitate virtuală /augmentată, la electrocasnice conectate și autovehicule semi-autonome sau autonome.

Și, de asemenea, 5G-ul va revoluționa și transmisiunile live sau medicina, permițând, de exemplu, vizionarea unui meci de fotbal din mai multe unghiuri, în același timp, doar prin schimbarea acestuia din telecomandă, sau efectuarea unei operații la distanță, cu ajutorul unui chirurg-robot controlat deun medic specialist din alt colț al lumii.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU

razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Față de tehnologia actuală 4G, care nu va dispărea, ci va fi utilizată în paralel cu noul standard, 5G-ul folosește trei spectre de frecvențe: spectrul redus, de 600 MHz până la 6 GHz, folosit și de rețelele 4G LTE, care oferă acoperire pe distanțe mari, dar la viteze nu foarte mari; spectrul mediu, care este mult mai rapid, dar are dificultăți la penetrarea clădirilor; spectrul înalt, cu frecvețe între 30 GHz și 300 GHz, care ajunge la viteze de până la 10 GB/s, dar pe distanțe scurte.

Prin urmare, având în vedere că, pentru a funcționa în parametri, rețelele 5G au nevoie de o densitate mai mare de relee, cel puțin pentru început, dezvoltarea acestora se va concentra pe principalele orașe. În momentul de față, în funcție de operator, acoperire 5G există în anumite zone din București, Cluj și Constanța.

Cum în prima fază tehnologia 5G a început să ajungă la utilizatorul final prin intermediul smartphone-urilor, *Newsweek România* a consultat ofertele operatorilor de telefonie mobilă din România, precum și pe cele ale magazinelor specializate, și vă prezintă dispozitivele disponibile în acest moment pe piață.

Samsung Galaxy S10 5G

Procesor: Octa-Core
Memorie RAM: 8 GB
Memorie internă: 256 GB
Display: 6.7 inch, Dynamic AMOLED
Foto / Video: 12 MP wide, 12 MP telephoto, 16 MP ultrawide; cameră secundară 10 MP wide
Baterie: 4.500 mAh
Preț: 6.000 lei

Huawei Mate 20 X

Procesor: Huawei Kirin 980 + Balong 5000 Octa-Core
Memorie RAM: 8 GB
Memorie internă: 256 GB
Display: 7.2 inch, OLED FHD+
Foto / Video: trei camere principale de 40 MP, 20 MP și 8 MP; cameră secundară 24 MP
Baterie: 4.200 mAh
Preț: 6.500 lei

Xiaomi Mi Mix 3 5G

Procesor: Octa-Core Snapdragon 855
Memorie RAM: 6 GB
Memorie internă: 64 GB & 128 GB
Display: 6.39 inch, Super AMOLED
Foto / Video: 12 MP wide, 12 MP telephoto; cameră secundară 24 MP
Baterie: 3.800 mAh
Preț: 3.000 lei

Telefoane 5G care ar mai putea ajunge în România:

LG V50 THINQ 5G
OPPO RENO 5G
Huawei Mate X
OnePlus 7 PRO 5G
ZTE Axon 10 Pro 5G
Motorola Moto Z3 5G

Ultima execuție publică din București

26 AUGUST 1826: GHIȚĂ CUȚUI ȘI SIMION MEHEDINȚEANUL SUNT spânzurați la Capul Podului Târgului de Afară, pentru că, împreună cu alte persoane, s-au răzvrătit împotriva domniei. A doua zi, trei dintre tovarășii lui Cuțui sunt plimbați „cu pieile goale" prin târg și bătuți, după care vor fi trimiși la ocnă. Pedeapsa cu moartea va fi desființată de Regulamentul Organic, în iulie 1831.

Ion Ghica relatează întâmplarea într-o scrisoare către Vasile Alecsandri: „Dar din toate încercările boierilor, cea mai serioasă a fost a lui Ghiță Cuțui cu Toma Brătianu și cu serdarul Cristu, care adunase 600 de străini voluntari la pasul Vulcan, cu cari credeau să ridice pandurii, cum făcuse Vladimirescu; dar ei n-au ținut nici două zile în contra lui Magheru. La cele dintâi detunături de pușcă au fost părăsiți de oamenii cu care ajunsese aproape de Cozia. Toma Brătianu și cu Cristea au fugit la Petroșani, iar nenorocitul Cuțui a căzut cu 20 de tovarăși în puterea lui Magheru, care i-a dus dinaintea domnului la București". A fost singura execuție din perioada domniei lui Grigore al IV-lea Ghica.

Pedeapsa cu moartea avea să fie desființată câțiva ani mai târziu de Regulamentul Organic, în iulie 1831, și reintrodusă în 1832. În 1865, Codul Penal abroga din nou pedeapsa capitală. Raportorul oficial al Adunării Generale, Vasile Boerescu, a apreciat că această măsură corespunde moravurilor „dulci și umanitare ale poporului român".

23 - 29 AUGUST

Hitler și Stalin își împart Europa

23 august 1939: Miniștrii de Externe Viaceslav Molotov (sovietic) și Joachim von Ribbentrop (nazist) semnează tratatul de neagresiune, al cărui protocol secret stipula împărțirea în sfere de influență a Europei de Est și Centrale între URSS-ul lui Stalin și Germania lui Hitler. În urma semnării Pactului, în iunie 1940, URSS impune României „retrocedarea" Basarabiei, apoi sovieticii ocupă și Bucovina de Nord, iar o lună mai târziu, prin Dictatul de la Viena, România cedează nordul Transilvaniei către Ungaria lui Horthy. Pactul a stat la baza declanșării celui de-Al Doilea Război Mondial.

România întoarce armele împotriva Germaniei naziste

23 august 1944: Regele Mihai ordonă arestarea mareșalului Ion Antonescu, atunci conducător al României, după refuzul său de a accepta armistițiul oferit de Marea Britanie, URSS și SUA, în condițiile în care sovieticii erau deja în Moldova. Arestarea lui Antonescu a dus la ieșirea din alianța cu Puterile Axei. Întoarcerea armelor împotriva lui Hitler a scurtat războiul cu șase luni și a salvat câteva milioane de vieți. După 1948, data de 23 august a fost confiscată de comuniști, care au proclamat-o ziua națională a României.

Noaptea Sfântului Bartolomeu

24 august 1572: Carol al IX-lea al Franței ordonă, sub influența mamei sale, Caterina de Medici, masacrarea hugenoților (protestanții adepți ai lui Jean Calvin), declașând cel de-al patrulea război civil în Franța. Cel puțin 3.000 de protestanți sunt omorâți în Paris, iar 70.000 în toată Franța.

FOTO: WIKIPEDIA

Magic FM

always great music

magicfm.ro

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:
- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

ROMÂNIA Newsweek

Nume, prenume .....
Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....
Localitate ..... Județ / Sector .....
Cod poștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ❑ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPARĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament / Perioada	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

Extravalerianic
Biofarm®
CARDIO

Suntem afectați de:

- Traficul zilnic
- Programul intens
- Responsabilitățile multiple
- Problemele familiale
- Termene limită
- Examene
- Ritm de viață accelerat

PANICĂ

Extravalerianic BIOFARM® Cardio
PENTRU CEI care resimt sau sunt la risc de a acuza senzații de panică!
Extravalerianic Biofarm® CARDIO
– opțiunea ideală pentru contracararea senzațiilor de panică și emoțiilor puternice, a manifestărilor de natură psihogenă – UTIL în gestionarea eficientă a atacului de panică pentru obținerea echilibrului interior și a stării de ușurare.

Înlătură senzația de PANICĂ

BIOFARM
peste 95 de ani de tradiție și știință

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2026

AVENTURA

SCORPIONUL

COLECȚIA SFINX

fondată în 1895 bpt serie nouă

COLECȚIA SFINX